

ÜÇ ESAS SERİSİ

الأصول الثلاثة

ÜÇ ESAS

İSLÂM'IN ÜÇ TEMELİ

UBEYDULLAH
ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

RABBİNİ BİL • DİNİNİ BİL • PEYGAMBERİNİ BİL
TEVHİD ET • ŞİRKİ REDDET • SÜNNETE TÂBİ OL • ÂHİRETE HAZIRLAN

1. METİN

ÖĞRENİLMESİ GEREKEN DÖRT MESELE

Bil ki —Allah sana rahmet etsin— şu dört meseleyi öğrenmemiz, üzerimize vaciptir:

- 1 **Birincisi:** İlim.
Bu; Allah'ı, O'nun Peygamberini ve İslâm dinini delilleriyle bilmektir.
- 2 **İkincisi:** Onunla amel etmek.
- 3 **Üçüncüsü:** Ona davet etmek.
- 4 **Dördüncüsü:** Bu yolda karşılaşılan eziyetlere sabretmek.

ŞERH

Müellif bu girişte kulun kurtuluş yolunu dört büyük esas üzerinde toplamaktadır. Bunlar birbirinden kopuk değildir; ilimle başlayan yol, amel, davet ve sabırla tamamlanır.

İLİM: Müslüman önce Rabbini, Peygamberini ve dinini delilleriyle öğrenir. Çünkü sahih bilgi olmadan yapılan amel cehalet ve sapmaya düşebilir. Burada kastedilen yalnızca bilgi toplamak değil, kişiyi Allah'a kulluğa götüren faydalı ilimdir.

AMEL: İlmin meyvesi ameldir. Kişi öğrendiği tevhidi ve Allah'ın emirlerini hayatına geçirmediği ilmin maksadı gerçekleşmiş olmaz. Selefin yolunda ilim, amel etmek için öğrenilir.

DAVET: Mümin öğrendiği ve yaşadığı hakkı yalnız kendisine saklamaz. Hikmetle başkalarını da Allah'ın dinine çağırır. Davetin temeli kişinin kendi görüşü değil, Kitap ve Sünnettir.

SABIR: Hak yolunda yürüyen ve insanları hakka çağıran kimse imtihanlarla karşılaşabilir. Bu sebeple ilim, amel ve davetin devamı sabır ister. Mümin karşılaştığı sıkıntılar sebebiyle haktan vazgeçmez.

ÖZET

İLİM → AMEL → DAVET → SABIR

2. METİN

ASR SÛRESİYLE DÖRT ESASIN DELİLİ

Bunun delili Asr sûresidir. Allah Teâlâ, insanın hüsranda olduğunu; ancak iman eden, salih amel işleyen, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenlerin bundan müstesna olduğunu bildirmiştir.

İmam Şâfiî şöyle demiştir:

“Allah, kullarına hüccet olarak yalnızca bu sûreyi indirmiş olsaydı, onlara yeterdi.”

ŞERH

Asr sûresi, müellifin zikrettiği dört meselenin tamamını kısa fakat son derece kapsamlı biçimde bir araya getirir. İnsan kendiliğinden kurtuluşa değildir; kurtuluş için vahyin gösterdiği yolu takip etmesi gerekir.

İLİM: İman, Allah'ı ve O'nun bildirdiği hakikatleri tanımayı gerektirir. Kul neye ve niçin iman ettiğini sahih ilimle öğrenir. Bu sebeple kurtuluş yolunun başlangıcı ilimdir.

AMEL: Sûrede imanla beraber salih amel zikredilmiştir. Faydalı ilmin eseri kulun davranışlarında görülür. İlim amel doğurmuyorsa maksadı gerçekleşmemiş demektir.

DAVET: “Birbirlerine hakkı tavsiye edenler” ifadesi, Müslümanın yalnız kendi kurtuluşuyla yetinmeyeceğini gösterir. Öğrendiği hakkı hikmetle başkalarına ulaştırır ve insanları Kitap ve Sünnete çağırır.

SABIR: Hakkı öğrenmek, onunla amel etmek ve ona davet etmek sabır ister. Nefsin arzularına, günahlara ve davet yolunda karşılaşılan sıkıntılara karşı sabredilmeden bu yol tamamlanmaz.

İmam Şâfiî'nin sözü de Asr sûresinin kapsamına dikkat çeker. Çünkü süre, insanın kurtuluş yolunu iman, salih amel, hakkı tavsiye ve sabrı tavsiye esaslarıyla özlü biçimde toplamaktadır.

1. DELİL – ASR SÛRESİ

Asra yemin olsun ki insan
gerçekten hüsrandır.
Ancak iman edenler,
salih amel işleyenler,
birbirlerine hakkı tavsiye edenler
ve birbirlerine sabrı
tavsiye edenler müstesna.

(Asr, 1–3)

2. DELİL – MUHAMMED SÛRESİ

Bil ki Allah'tan başka
ibadete lâyık hiçbir ilâh yoktur
ve günahın için
bağışlanma dile.

(Muhammed, 19)

3. METİN

İLİM SÖZ VE AMELDEN ÖNCE GELİR

İmam Buhârî —Allah ona rahmet etsin— şöyle bir bâb açmıştır:

“İlim, söz ve amelden öncedir.”

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Bil ki Allah'tan başka ibadete lâayık hiçbir ilâh yoktur
ve günahın için bağışlanma dile.” (Muhammed, 19)

Böylece Allah, ilimle başlamış; onu söz ve amelden önce zikretmiştir.

ŞERH

Müellif burada dinin önemli bir kaidesine dikkat çeker: Müslüman konuşmadan ve amel etmeden önce neyin hak olduğunu öğrenmelidir. Çünkü sahih ilme dayanmayan söz ve amel, iyi niyetle yapılsa bile hataya götürebilir.

İLİM REHBERDİR: Kul önce Allah'ın neyi emrettiğini, neyi yasakladığını ve ibadetin nasıl yapılacağını öğrenir. Böylece amelini hevâsına veya insanların âdetlerine göre değil, vahyin ölçüsüne göre yapar.

İLİM AMELİ DÜZELTİR: Sahih ilim, ibadetin hem Allah için ihlâsla yapılmasını hem de Resûlullah'ın ﷺ sünnetine uygun olmasını sağlar. İlim olmadan kişi doğru yaptığını zannederken sünnete muhalefet edebilir.

DAVET DE İLİMLE OLUR: Allah'a çağıran kimse bilmediği konuda konuşmamalıdır. Davet zan, heyecan veya şahsî görüş üzerine değil; basiret ve delil üzerine kurulmalıdır.

Bu sebeple Selefin yolu önce öğrenmek, sonra öğrendiğiyle amel etmek ve ardından basiret üzere davet etmektir.

1. DELİL – MUHAMMED SÜRESİ

Bil ki Allah'tan başka
ibadete lâayık hiçbir ilâh yoktur
ve günahın için
bağışlanma dile.

(Muhammed, 19)

2. DELİL – YÛSUF SÜRESİ

De ki: İşte benim yolum budur.
Ben ve bana uyanlar basiret üzere
Allah'a davet ederiz.

(Yûsuf, 108)

ÖZET: ÖNCE İLİM → SONRA AMEL → BASİRET ÜZERE DAVET

4. METİN

ÖĞRENİLMESİ GEREKEN ÜÇ MESELE

Bil ki —Allah sana rahmet etsin— her Müslüman erkek ve kadının şu üç meseleyi öğrenmesi ve onlarla amel etmesi vaciptir:

Birincisi: Allah bizi yarattı, bize rızık verdi ve bizi başıboş bırakmadı. Bize bir Resûl gönderdi. Kim ona itaat ederse cennete girer; kim ona karşı gelirse cehenneme girer.

ŞERH

Müellif üç meselenin ilkinde Allah'ın rubûbiyyetini ve Resûle itaati hatırlatarak başlamaktadır. İnsan kendiliğinden meydana gelmemiştir; onu yaratan, yaşatan ve rızıklandıran Allah'tır. Bu gerçek, kulun Rabbine karşı sorumluluğunu anlamasının temelidir.

- **Allah bizi yarattı:** İnsan Allah'ın kuludur ve yaratılışının bir gayesi vardır. Kulun hayatı amaçsız değildir; yaratılış gayesi yalnız Allah'a kulluk etmektir.
- **Allah bize rızık verdi:** İnsanın sahip olduğu bütün nimetlerin asıl sahibi Allah'tır. Rızık verenin Allah olduğunu bilmek, kalbi O'na bağlar; şükür, tevekkül ve ibadeti yalnız O'na yöneltir.
- **Bizi başıboş bırakmadı:** Allah insanı yaratıp kendi hâline terk etmemiştir. Hakkı bâtıldan, tevhidi şirkten ve itaati masiyetten ayırması için peygamberler göndermiştir.
- **Resûle itaat:** Muhammed ﷺ'e itaat, Allah'a itaatin gereğidir. Kurtuluş yalnızca Allah'ın varlığını kabul etmekle değil, O'nun gönderdiği Resûle tâbi olmakla gerçekleşir.

Bu nedenle kul yarattığını, rızıklandırıldığını, sorumlu tutulduğunu ve Resûle uymakla emrolunduğunu bilmelidir.

1. DELİL – ZÂRİYÂT SÜRESİ

“Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.”

(Zâriyât, 56)

2. DELİL – MÜZZEMMİL SÜRESİ

“Şüphesiz biz, Firavun'a bir resûl gönderdiğimiz gibi size de üzerinize şahit olacak bir Resûl gönderdik. Firavun o resûle karşı geldi; biz de onu şiddetli bir yakalayışla yakaladık.”

(Müzzemmil, 15–16)

ÖZET:

YARATTI → RIZIKLANDIRDI → BAŞIBOŞ BIRAKMADI
→ RESÛL GÖNDERDİ

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

5. METİN

ALLAH İBADETTE HİÇBİR ORTAĞA RAZI OLMAZ

İkincisi: Allah, ibadetinde hiç kimsenin kendisine ortak koşulmasına razı olmaz; ne mukarreb bir melek ne de gönderilmiş bir peygamber.

ŞERH

Müellif ikinci meselede tevhidin özünü ortaya koymaktadır: İbadetin tamamı yalnız Allah'ın hakkıdır. Allah'ın yaratıcı ve rızık verici olduğunu kabul etmek tek başına yeterli değildir; kul ibadetini de yalnız O'na tahsis etmelidir.

- **İbadet yalnız Allah'adır:** Dua, tevekkül, kurban, nezir, istiğâse ve benzeri ibadetler Allah'a yöneltilir. Bunlardan herhangi birini ibadet kastıyla Allah'tan başkasına yöneltmek tevhidle bağdaşmaz.
- **Melek dahi ortak olamaz:** Melekler Allah'ın değerli kullarıdır; fakat ilâh değildirler. Allah'a yakın olmaları onlara ibadetten herhangi bir pay verilmesini meşru kılmaz.
- **Peygamber dahi ortak olamaz:** Peygamberler insanların en faziletlieleridir; ancak onlar da Allah'ın kulları ve elçileridir. Onları sevmek ve onlara tâbi olmak gerekir; fakat Allah'a ait ibadet onlara yöneltilmez.
- **Salih olmak ibadet hakkı vermez:** Bir kimsenin peygamber, melek veya salih kul olması hükmü değiştirmez. Allah, kendisine en yakın kullarının dahi ibadette ortak edinilmesine razı değildir.

Bu sebeple tevhid, yalnızca "Allah vardır" demek değil; bütün ibadetleri yalnız Allah'a yöneltmek ve O'na hiçbir şeyi ortak koşturmadır.

1. DELİL – CİN SÛRESİ

"Mescidler Allah'ındır.
Öyleyse Allah ile beraber
hiç kimseye dua etmeyin."

(Cin, 18)

2. DELİL – NİSÂ SÛRESİ

"Allah'a ibadet edin ve O'na
hiçbir şeyi ortak koşturmayın."

(Nisâ, 36)

ÖZET:

İBADET YALNIZ ALLAH'A → MELEK ORTAK DEĞİL →
PEYGAMBER ORTAK DEĞİL → HİÇ KİMSE ORTAK DEĞİL

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

6. METİN

RESÛLE KARŞI GELENLERLE VELÂYET KURULMAZ

Üçüncüsü: Kim Resûle itaat eder ve Allah'ı birlerse, Allah'a ve Resûlüne karşı gelen kimseleri —en yakın akrabaları olsalar bile— dost edinmesi caiz değildir.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Allah'a ve âhiret gününe iman eden bir topluluğun, babaları, oğulları, kardeşleri veya akrabaları dahi olsa Allah'a ve Resûlüne karşı gelen kimselere sevgi beslediğini göremezsin. İşte Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan ve içinde ebedî kalacakları cennetlere sokacaktır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar Allah'ın taraftarlarıdır. İyi bilin ki kurtuluşa erenler Allah'ın taraftarlarıdır.”

(Mücâdele, 22)

ŞERH

Müellif üçüncü meselede imanın yalnızca sözden ibaret olmadığını; kulun bağlılığının Allah ve Resûlüne olması gerektiğini açıklamaktadır.

- **Allah ve Resûlüne bağlılık:** Mümin için en üstün ölçü Allah'ın dini ve Resûlünün sünnetidir. Akrabalık, kabile, toplum veya şahsî menfaat dinin hükmünün önüne geçirilmez.
- **Velâyet ile güzel muamele ayırır:** Burada yasaklanan, Allah'a ve Resûlüne karşı gelmeyi benimseyen kimselere dinî sevgi, destek ve bağlılık göstermektir. Bu, gayrimüslimlere adaletli davranmayı, iyilik yapmayı veya güzel muameleyi yasaklamak anlamına gelmez.
- **Akrabalık hükmü değiştirmez:** Anne, baba veya yakın akraba dahi olsa iman ile küfür arasındaki sınır ortadan kaldırılmaz. Bununla beraber İslâm, özellikle anne ve babaya dünyaya ait işlerde güzel davranmayı emreder.
- **Tevhidin gereği:** Tevhid yalnız Allah'a ibadet etmeyi değil, kalbin dinî bağlılığını da Allah'ın razı olduğu ölçülere göre düzenlemeyi gerektirir.

1. DELİL – MÜCÂDELE SÜRESİ

“Allah'a ve âhiret gününe iman eden bir topluluğun, Allah'a ve Resûlüne karşı gelen kimselere sevgi beslediğini göremezsin...”

(Mücâdele, 22)

2. DELİL – MÜMTEHİNE SÜRESİ

“Allah, din konusunda sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik yapmanızı ve onlara adaletli davranmanızı yasaklamaz. Şüphesiz Allah adaletli davrananları sever.”

(Mümteherine, 8)

ÖZET: TEVHİD → RESÛLE İTAAT → DİNİ BAĞLILIKTA İMANI ÖLÇÜ ALMAK → HERKESE ADALET

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

7. METİN

HANÎFİYYE — İBRÂHİM'İN MİLLETİ

Bil ki —Allah seni O'na itaate yöneltsin—
İbrâhim'in milleti olan Hanîfiyye,
dini yalnız Allah'a hâlis kılarak
O'na ibadet etmendir.

Allah bütün insanlara bunu emretmiş
ve onları bunun için yaratmıştır.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Ben cinleri ve insanları ancak
bana ibadet etsinler diye yarattım.”

(Zâriyât, 56)

“Bana ibadet etsinler” sözünün manası:
“Beni birlesinler, tevhid etsinler” demektir.

ŞERH

Müellif burada bütün peygamberlerin
davetinin temelini açıklamaktadır:
Hanîfiyye. Hanîf olmak, şirkten yüz
çevirerek tevhid üzere yalnız Allah'a
yönelmektir. Bu, İbrâhim'in ﷺ
milletinin ve bütün peygamberlerin
ortak yoludur.

- **Dini Allah'a hâlis kılmak:** İbadetin dış
görünüşünün doğru olması yeterli değildir.
Dua, namaz, kurban, tevekkül, korku, ümit
ve diğer bütün ibadetler yalnız Allah için
yapılmalıdır.
- **Yaratılışın gayesi ibadettir:** İnsan dünyaya
başıboş veya yalnız dünya nimetlerinden
faydalanmak için gönderilmemiştir. Yaratılışının
en büyük gayesi Rabbini tevhid ederek
O'na kulluk etmektir.
- **İbadetin temeli tevhiddir:** Tevhid olmadan
ibadet maksadına ulaşmaz. Bu sebeple
peygamberlerin davetindeki ilk ve en
büyük mesele insanları yalnız Allah'a
kulluğa çağırarak olmuştur.
- **Hanîfiyye şirkten uzaklaşmayı gerektirir:**
Yalnız Allah'a yönelmek, aynı zamanda
Allah'tan başkasına yapılan ibadeti terk
etmeyi gerektirir. Tevhid, Allah'a kulluk
ile şirki terk etmeyi birlikte içerir.

1. DELİL — ZÂRİYÂT SÛRESİ

“Ben cinleri ve insanları
ancak bana ibadet etsinler
diye yarattım.”

(Zâriyât, 56)

2. DELİL — NAHL SÛRESİ

“Andolsun, her ümmete:
Allah'a ibadet edin ve tâğuttan
kaçının, diye bir resül gönderdik.”

(Nahl, 36)

ÖZET:

HANÎFİYYE → ŞİRKİ TERK → İHLÂS →
YALNIZ ALLAH'A İBADET → TEVHİD

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

8. METİN

EN BÜYÜK EMİR TEVHİD, EN BÜYÜK YASAK ŞİRK TİR

METİN

Allah'ın emrettiği en büyük şey **tevhiddir**.
Tevhid, Allah'ı ibadette birlemektir.

Allah'ın yasakladığı en büyük şey ise **şirktir**.
Şirk, Allah ile beraber başkasına dua etmektir.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Allah'a ibadet edin ve O'na
hiçbir şeyi ortak koşmayın.”

(Nisâ, 36)

ŞERH

Müellif burada dinin en büyük emrini ve en büyük yasağını açıklamaktadır. Bütün emirlerin başında tevhid, bütün yasakların başında ise şirk vardır. Çünkü insanın yaratılış gayesi yalnız Allah'a kulluk etmektir.

- ✓ **Tevhid en büyük emirdir:** Tevhid, Allah'ı ibadette birlemektir. Dua, kurban, nezir, tevekkül, korku ve ümit gibi bütün ibadetleri yalnız Allah'a yöneltmektir.
- ✓ **Şirk en büyük yasaktır:** İbadet türlerinden herhangi birini Allah'tan başkasına yöneltmek şirktir. Müellif özellikle duayı zikreder; çünkü dua ibadetin en açık ve büyük çeşitlerindendir.
- ✓ **Tevhid bütün amellerin temelidir:** Namaz, oruç, zekât ve diğer salih ameller tevhid üzerine bina edilir. Kulun önce Rabbini ibadette birlemesi gerekir.
- ✓ **Şirkten sakınmak gerekir:** Tevhidi öğrenmek, onu yaşamak ve şirkin her türünden uzak durmak Müslümanın en büyük sorumluluğudur.

1. DELİL – NİSÂ SÜRESİ

“Allah'a ibadet edin ve O'na
hiçbir şeyi ortak koşmayın.”

(Nisâ, 36)

2. DELİL – NAHL SÜRESİ

“Andolsun, her ümmete: Allah'a ibadet edin
ve tâğuttan kaçının, diye bir resûl gönderdik.”

(Nahl, 36)

ÖZET:

EN BÜYÜK EMİR → **TEVHİD** → YALNIZ ALLAH'A İBADET
EN BÜYÜK YASAK → **ŞİRK** → ALLAH'A ORTAK KOŞMAK

9. METİN

RABBİN KİMDİR?

METİN

Sana: “İnsanın bilmesi gereken üç esas nedir?” denilirse şöyle de:

Kulun Rabbini, dinini ve Peygamberi Muhammed ﷺ’i bilmesidir.

Sana: “Rabbim kimdir?” denilirse şöyle de:

Rabbim Allah’tır. O, beni ve bütün âlemleri nimetleriyle terbiye edendir. O benim mabudumdur. Benim O’ndan başka mabudum yoktur.

Bunun delili Allah Teâlâ’nın şu buyruğudur:

“Hamd, âlemlerin Rabbi Allah’a mahsustur.”

(Fâtiha, 2)

Allah’ın dışındaki her şey âlemdir ve ben de o âlemin bir ferdiyim.

ŞERH

Müellif burada Üç Esas’ın birincisine, yani kulun Rabbini bilmesine başlamaktadır.

Allah’ı Rab olarak bilmek yalnızca O’nun varlığını kabul etmek değildir.

Kul, kendisini ve bütün âlemleri yaratan, rızıklandıran ve nimetleriyle terbiye edenin Allah olduğunu bilir.

- **Rabbim Allah’tır:** Allah bütün varlıkların yaratıcısı, sahibi ve yöneticisidir. Hiçbir mahlûk O’nun rubûbiyyetine ortak değildir.
- **Beni nimetleriyle terbiye eder:** İnsanın yaratılması, yaşatılması, rızıklandırılması ve hidayete ulaştırılması Allah’ın nimetlerindendir. Kul sahip olduğu her nimetin Rabbinden geldiğini bilir.
- **O benim mabudumdur:** Allah’ın tek Rab olması, ibadetin de yalnız O’na yapılmasını gerektirir. Yaratan ve rızık veren yalnız Allah olduğuna göre dua, tevekkül, korku, ümit ve diğer ibadetlerin hakkı da yalnız O’nuundur.
- **Ben de âlemlerden biriyim:** Allah dışındaki bütün varlıklar yaratılmıştır. İnsan da bu mahlûkatın bir ferdidir; dolayısıyla yaratılmış olan kul, kendisini yaratan Rabbine ibadet etmekle yükümlüdür.

1. DELİL – FÂTİHA SÛRESİ

“Hamd, âlemlerin Rabbi
Allah’a mahsustur.”

(Fâtiha, 2)

2. DELİL – A’RÂF SÛRESİ

“Dikkat edin! Yaratmak da emretmek
de O’na aittir. Âlemlerin Rabbi Allah
ne yücedir.”

(A’râf, 54)

ÖZET:

RABBİM ALLAH → BENİ YARATTI → NİMETLERİYLE TERBİYE ETTİ →
O BENİM TEİ MABUDUMDUR

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

10. METİN

RABBİNİ NE İLE BİLDİN?

METİN

Sana: “Rabbini ne ile bildin?” denilirse şöyle de:

O’nu âyetleri ve mahlûkatı ile bildim.

O’nun âyetlerinden gece ve gündüz, güneş ve aydır.

O’nun mahlûkatından ise yedi gök, yedi yer,
bunların içinde bulunanlar ve bunların arasındakilerdir.

Bunun delili Allah Teâlâ’nın şu buyruğudur:

“Gece, gündüz, güneş ve ay O’nun âyetlerindendir.

Güneşe de aya da secde etmeyin.

Eğer yalnız O’na ibadet ediyorsanız,
onları yaratan Allah’a secde edin.”

(Fussilet, 37)

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan,
sonra Arş’a istivâ eden Allah’tır.

Geceyi, durmadan onu takip eden gündüze bürüyüp örten;
güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş olarak
yaratan O’dur. Dikkat edin! Yaratmak da emretmek de O’na aittir.
Âlemlerin Rabbi Allah ne yücedir.”

(A’râf, 54)

ŞERH

Müellif burada kulun Rabbini tanımasına götüren kevnî delillere dikkat çekmektedir.
Allah’ın varlığı, rubûbiyyeti ve kudreti yaratılmış âlemde görülen sayısız âyetle anlaşılır.

- **Gece ve gündüz:** Birbirlerini şaşmadan takip etmeleri, bu düzenin kendiliğinden meydana gelmediğini; onu yöneten ve takdir eden bir Rabbin bulunduğunu gösterir.
- **Güneş ve ay:** İnsanlara büyük faydalar sağlayan bu iki mahlûk, kendilerine ibadet edilecek ilâhlar değil, Allah’ın kudretini gösteren yaratılmış âyetlerdir.
- **Gökler ve yer:** Bu muazzam yaratılış Allah’ın kudretinin, ilminin ve hâkimiyetinin delillerindendir. Mahlûkatın büyüklüğü, Yaratıcının azametini düşünmeye sevk eder.
- **Yaratılan değil, Yaratan ibadet edilir:** İnsan Allah’ın âyetlerini görüp mahlûkata yönelmez. Güneşi, ayı ve diğer yaratılmışları var eden Allah’a ibadet eder.

Böylece kâinattaki âyetler insanı mahlûka kulluğa değil,
mahlûkatın Rabbi olan Allah’ı tevhid etmeye götürür.

1. DELİL – FUSSİLET SÛRESİ

“Güneşe de aya da secde etmeyin.
Onları yaratan Allah’a secde edin.”

(Fussilet, 37)

2. DELİL – A’RÂF SÛRESİ

“Dikkat edin! Yaratmak da emretmek
de O’na aittir. Âlemlerin Rabbi Allah
ne yücedir.”

(A’râf, 54)

ÖZET:

ÂYETLER → MAHLÛKAT → YARATICIYI TANIMAK →
YALNIZ ALLAH’A İBADET

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

11. METİN

RAB, MABUDUN KENDİSİDİR.

METİN

Sana: “Rab ile mabudun arasındaki fark nedir?”

denilirse şöyle de:

Rab, mabudun kendisidir.

Zira Allah mübarek ve yücedir.

O’nun eşi ve benzeri yoktur.

Allah kulun kendisinden kulluk istediği, kendinden razı olduğu ve nimetleriyle terbiye ettiği Rabdir.

Bunun delili Allah Teâlâ’nın şu buyruğudur:

“De ki: O Allah tektir. Allah sameddir.

Doğurmamış ve doğurulmamıştır.

O’nun hiçbir dengi yoktur.”

(İhlâs, 1-4)

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Rabbiniz, göklerde ve yerde olanların yaratıcısıdır.

O, kendisi için eş seçmeyi uygun görmemiştir.

Sizinle beraber başka bir ilâh mı olsun?

O, hiçbir şeyi yaratmamış olmadığı hâlde.”

(Furkân, 2)

ŞERH

Müellif burada “Rab” ile “mabud”un aynı zat olduğunu ifade etmektedir.

Rab, yaratan, rızık veren, terbiye eden ve her şeyi yöneten Zât’tır.

Mabud da yalnızca ibadet edilen, kendisinden razı olunan Zât’tır. Bu iki isim, Allah Teâlâ’nın zatında birleşir; O’ndan başka ne Rab ne de mabud vardır.

- Eşi ve benzeri yoktur: Allah’ın O’na denk hiçbir ortağı, benzeri veya dengi yoktur.
- Kendisi için eş seçmeyi uygun görmemiştir: Şirkı reddetmiş ve beyan etmiştir.
- Sizinle beraber başka bir ilâh mı olsun?: Akıl sahiplerine sorulan bir sorudur.
- Yaratılmamış olmasına rağmen ilâhtır: Hiçbir şey yaratmayanlara ilâhlık yapılamaz. Âlemi var eden Allah’tır; hak olan O’na ibadettir.

1. DELİL – İHLÂS SÛRESİ

“De ki: O Allah tektir.
Allah sameddir. Doğurmamış
ve doğurulmamıştır.
O’nun hiçbir dengi yoktur.”

(İhlâs, 1-4)

2. DELİL – FURKÂN SÛRESİ

“Rabbiniz, göklerde ve yerde olanların
yaratıcısıdır. O, kendisi için eş seçmeyi
uygun görmemiştir. Sizinle beraber
başka bir ilâh mı olsun?”

(Furkân, 2)

ÖZET:

RAB O’DUR → MABUD O’DUR → YARATAN O’DUR

RIZIK VEREN O’DUR → TERBİYE EDEN O’DUR → RAZI OLUNAN O’DUR

O’NDAN BAŞKA NE RAB NE DE MABUD VARDIR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

12. METİN

RAB, İBADET EDİLMEMEYE LÂYIK OLANDIR

METİN

Rab, ibadet edilen mabudun kendisidir.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin ki takvâ sahibi olasınız. O, yeryüzünü sizin için bir döşek, göğü de bir bina yaptı. Gökten su indirip onunla size rızık olarak ürünler çıkardı. Öyleyse bildiğiniz hâlde Allah'a eşler koşmayın.”

(Bakara, 21-22)

İbn Kesîr —Allah ona rahmet etsin— şöyle demiştir:

“Bütün bu şeyleri yaratan, ibadete lâayık olanın kendisidir.”

ŞERH

Müellif burada rubûbiyyet tevhidinden ulûhiyyet tevhidine delil getirmektedir. İnsanı yaratan, rızıklandıran ve bütün kâinatı yöneten yalnız Allah olduğuna göre, ibadete hak sahibi olan da yalnız O'dur.

- **Rab yalnız Allah'tır:** İnsanı yoktan yaratan, yeryüzünü onun için hazırlayan, gökten yağmur indiren ve rızık veren Allah'tır. Bütün bu fiiller O'nun rubûbiyyetinin delilleridir.
- **Rab olan, mabud olmalıdır:** Müşriklerin Allah'ın yaratıcı ve rızık verici olduğunu kabul etmeleri onları tevhide sokmamıştır. Çünkü kullukta Allah'a ortaklar koşmuşlardır. Tevhid, Rab olarak kabul edilen Allah'ı ibadette de birlemeyi gerektirir.
- **Nimetler tevhide gerektirir:** Kul sahip olduğu nimetleri düşündüğünde bunların gerçek sahibinin Allah olduğunu görür. Bunun gereği şükür, dua, tevekkül ve bütün ibadetleri yalnız O'na yöneltmektir.
- **Allah'a eş koşulmaz:** Yaratamayan ve rızık veremeyen bir mahlûkun ibadetten pay alması bâtıldır. Yaratan Allah ise dua ve kulluğun tamamı da yalnız Allah'a yapılmalıdır.

İbn Kesîr'in sözü bu kaideyi özetler: Yaratıcı olduğuna dair deliller, Allah'ın tek hak mabud olduğuna delildir.

1. DELİL – BAKARA SÛRESİ

“Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin.”

(Bakara, 21)

2. DELİL – BAKARA SÛRESİ

“Öyleyse bildiğiniz hâlde Allah'a eşler koşmayın.”

(Bakara, 22)

ÖZET:

YARATAN ALLAH → RIZIK VEREN ALLAH →
RAB ALLAH → İBADET YALNIZ ALLAH'A

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim.

13. METİN

İBADETİN ÇEŞİTLERİ YALNIZ ALLAH'A YAPILIR

METİN

Allah'ın emrettiği ibadet çeşitlerinden bazıları şunlardır:

İslâm, iman, ihsan; dua, korku, ümit, tevekkül, rağbet, rehbet, huşû, haşyet, yönelme, yardım isteme, sığınma, imdat isteme, kurban ve nezir.

Bunların dışında Allah'ın emrettiği diğer ibadetler de vardır.

Bunların tamamı yalnız Allah içindir.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Mescidler Allah'ındır.

Öyleyse Allah ile beraber hiç kimseye dua etmeyin.”

(Cin, 18)

Kim bu ibadetlerden herhangi birini Allah'tan başkasına yöneltirse müşrik ve kâfir olur.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Kim Allah ile beraber, hakkında hiçbir delili bulunmayan başka bir ilâha dua ederse, onun hesabı ancak Rabbinin katındadır. Şüphesiz kâfirler kurtuluşa eremezler.”

(Mü'minûn, 117)

ŞERH

Müellif burada ibadetin kapsamını göstermektedir. İbadet yalnız namaz ve oruçtan ibaret değildir. Allah'ın sevdiği ve razı olduğu zahirî ve bâtinî söz ve amellerin tamamı ibadetin kapsamına girer.

- **Kalbin ibadetleri:** Korku, ümit, tevekkül, rağbet, rehbet, huşû ve haşyet gibi aameller kalbin büyük ibadetlerindendir. Kul bunları ibadet anlamıyla yalnız Allah'a yöneltir.
- **Söz ve dua ibadettir:** Dua, yardım ve sığınma talebi gibi amellerde, yalnız Allah'ın güç yetirebileceği gaybî ve ilâhî hususlar Allah'a tahsis edilir. Canlı ve hazır bir kimseden gücü dâhilindeki olağan bir yardımı istemek ise bu hükümle aynı değildir.
- **Beden ve mal ibadetleri:** Kurban ve nezir de kulluktur. İbadet kastıyla kurban Allah için kesilir ve nezir Allah için yapılır.
- **Tevhid ibadeti Allah'a tahsis etmektir:** Bir ibadetin Allah için yapılması gerektiği sabit olduğunda onu Allah'tan başkasına yöneltmek tevhide bozar. Bu sebeple Müslüman önce hangi amellerin ibadet olduğunu öğrenmelidir.

Müellifin maksadı açıktır: İbadetin türleri çoktur; fakat ibadet edilen hak mabud birdir: Allah.

1. DELİL – CİN SÜRESİ

“Mescidler Allah'ındır.
Öyleyse Allah ile beraber
hiç kimseye dua etmeyin.”

(Cin, 18)

2. DELİL – MÜ'MİNÜN SÜRESİ

“Kim Allah ile beraber, hakkında hiçbir delili bulunmayan başka bir ilâha dua ederse,
onun hesabı Rabbinin katındadır.
Şüphesiz kâfirler kurtuluşa eremezler.”

(Mü'minûn, 117)

ÖZET:

İBADETİN TÜRLERİ ÇOKTUR → HEPSİ ALLAH'IN HAKKIDIR →
İBADET YALNIZ ALLAH'A

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

14. METİN

DUA İBADETTİR

METİN

Hadiste şöyle gelmiştir:

“Dua ibadetin özüdür.”

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Rabbiniz şöyle buyurdu: Bana dua edin,
size karşılık vereyim.

Şüphesiz bana ibadet etmekten büyüklük taslayanlar
aşağılanmış olarak cehenneme gireceklerdir.”

(Mü'min, 60)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerini topluca zikrettikten sonra bunları tek tek delilleriyle açıklamaya başlamaktadır. İlk olarak duayı ele alır.

Çünkü dua, kulun Rabbine muhtaçlığını ve yalnız O'na yönelişini gösteren en büyük ibadetlerdendir.

- **Dua ibadettir:** Allah âyette önce “Bana dua edin” buyurmuş, ardından bundan yüz çevirmeyi “bana ibadet etmekten büyüklük taslamak” olarak isimlendirmiştir. Bu, duanın ibadet olduğunun açık delilidir.
- **Dua yalnız Allah'a yöneltilir:** Günahların bağışlanması, hidayet, cennet, belanın kaldırılması gibi yalnız Allah'ın güç yetirebileceği hususlarda kul doğrudan Rabbine yönelir.
- **Dua tevhidin göstergesidir:** Dua eden kul, ihtiyacını gidermeye mutlak güç yetirenin Allah olduğunu kabul eder. Bundan dolayı dua kalbin Allah'a bağlılığını gösterir.
- **Allah duayı emretmiştir:** Mümin dua etmekten geri durmaz. Rabbine yönelir, O'ndan ister, O'na ümit bağlar ve duasının kabulünü O'ndan bekler.

Bu sebeple dua yalnızca bir istek değil, kulluktur.

İbadet nasıl yalnız Allah'ın hakkıysa, ibadet olan dua da yalnız O'na yöneltilir.

1. DELİL – MÜ'MİN SÛRESİ

“Bana dua edin, size karşılık vereyim.
Şüphesiz bana ibadet etmekten
büyüklük taslayanlar aşağılanmış olarak
cehenneme gireceklerdir.”

(Mü'min, 60)

2. DELİL – BAKARA SÛRESİ

“Kullarım sana beni sorarlarsa,
şüphesiz ben yakınlım.
Bana dua ettiği zaman dua edenin
duasına karşılık veririm.”

(Bakara, 186)

ÖZET:

DUA İBADETTİR → İBADET ALLAH'IN HAKKIDIR →
DUA YALNIZ ALLAH'A YÖNELTİLİR

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

15. METİN

KORKU İBADETTİR

METİN

Korkunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Eğer müminler iseniz onlardan korkmayın,
benden korkun.”
(Âl-i İmrân, 175)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya korku ile devam etmektedir. Korkunun tamamı aynı hükümde değildir. Burada söz konusu olan, **ibadet olan korkudur.**

- **İbadet olan korku:** Kulun Allah'ın azabından, gazabından ve cezasından korkarak O'na boyun eğmesi ve günahlardan sakınması kalbin büyük ibadetlerindendir. Bu korkunun aslı yalnız Allah'a yöneltilir.
- **Allah korkusu itaate götürür:** Sahih korku insanı ümitsizliğe değil, amele sevk eder. Mümin Allah'tan korktuğu için farzları yerine getirir, haramlardan uzaklaşır ve Rabbine yönelir.
- **Tabiî korku bundan farklıdır:** İnsanın düşmandan, yırtıcı hayvandan, yangından veya kendisine zarar verebilecek görünen bir sebepten korkması tabiî korkudur. Bu, tek başına şirk değildir.
- **Yasaklanan korku:** Bir mahlûktan, yalnız Allah'ın tasarrufunda bulunan gaybî bir güçle kendisine zarar vereceğine inanarak korkmak veya bu korku sebebiyle ona ibadet türü bir boyun eğiş göstermek tevhidle bağdaşmaz.

Müminin kalbinde Allah korkusu, onu Rabbinden uzaklaştıran değil, Rabbine yaklaştıran bir ibadettir. Korku, ümit ve sevgiyle beraber kulluğun temel kalp amellerindendir.

1. DELİL – ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

“Eğer müminler iseniz
onlardan korkmayın,
benden korkun.”
(Âl-i İmrân, 175)

2. DELİL – NAHL SÛRESİ

“Allah: İki ilâh edinmeyin.
O ancak tek bir ilâhtır.
Öyleyse yalnız benden korkun, buyurdu.”
(Nahl, 51)

ÖZET:

ALLAH KORKUSU → KALBİN İBADETİ →
İTAAT VE SAKINMA → YALNIZ ALLAH'A YÖNELİŞ

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

16. METİN

ÜMİT İBADETTİR

METİN

Ümidin delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Kim Rabbine kavuşmayı ümit ediyorsa salih amel işlesin ve Rabbine ibadette hiç kimseyi ortak koşmasın.”

(Kehf, 110)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya ümit ile devam etmektedir. Ümit, kulun Allah'ın rahmetini, mağfiretini, sevabını ve cennetini beklemesiyle gerçekleşen kalbî bir ibadettir.

- **Ümit Allah'a yöneltilir:** Mümin günahlarının bağışlanmasını, amellerinin kabulünü ve âhirette kurtuluşu Rabbinden bekler. Çünkü mağfiret ve âhîret mükâfatı yalnız Allah'ın elindedir.
- **Ümit amelle beraber olur:** Gerçek ümit, kişiyi salih amele sevk eder. Günahlarda ısrar edip hiçbir amel yapmadan Allah'ın rahmetini beklemek, sahih ümidin gereği değildir.
- **Ümit, korkuyla dengelenir:** Mümin yalnız korkuyla ümitsizliğe düşmez; yalnız ümitle de Allah'ın azabından emin olmaz. Rabbinden korkar, rahmetini ümit eder ve O'na sevgiyle kulluk eder.
- **Ümidin temeli tevhiddir:** Kehf sûresindeki âyet salih amel ile şirki terk etmeyi birlikte zikretmiştir. Kul Allah'ın sevabını ümit ederken ibadetini yalnız O'na tahsis eder.

Müminin yolu korku ile ümit arasında Rabbine kulluk etmektir. Korku onu günden uzaklaştırır; ümit ise Allah'ın rahmetine yönelterek salih amele teşvik eder.

1. DELİL – KEHF SÜRESİ

“Kim Rabbine kavuşmayı ümit ediyorsa salih amel işlesin ve Rabbine ibadette hiç kimseyi ortak koşmasın.”

(Kehf, 110)

2. DELİL – ZÜMER SÜRESİ

“Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Şüphesiz Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü O, çok bağışlayan, çok merhamet edendir.”

(Zümer, 53)

ÖZET:

ÜMİT → KALBİN İBADETİ → SALİH AMEL → ALLAH'IN RAHMETİNİ BEKLEMEK

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

17. METİN

TEVEKKÜL İBADETTİR

METİN

Tevekkülün delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Eğer müminler iseniz
yalnız Allah’a tevekkül edin.”
(Mâide, 23)

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Kim Allah’a tevekkül ederse
O, ona yeter.”
(Talâk, 3)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya tevekkül ile devam etmektedir. Tevekkül, kulun meşru sebeplere sarıldıktan sonra kalbini Allah’a bağlaması ve işinin sonucunu O’na bırakmasıdır.

- **Tevekkül kalbin ibadetidir:** Mümin faydayı sağlayanın ve zararı giderenin hakikatte Allah olduğunu bilir. Bu sebeple kalbi sebeplere değil, sebepleri yaratan Allah’a dayanır.
- **Sebebe sarılmak tevekküle aykırı değildir:** Tevekkül sebepleri terk etmek değildir. Kul çalışır, tedbir alır ve meşru vasıtalarla başvurur; fakat sonucu sebeplerden değil Allah’tan bekler.
- **Tevekkül yalnız Allah’a yapılır:** Mutlak anlamda kalbin dayanması ve işlerin sonucunu teslim etmesi yalnız Allah’a yöneltilen bir ibadettir. Çünkü bütün işler O’nun hükmü ve kudreti altındadır.
- **Allah tevekkül edene yeter:** Kul Rabbine gerçekten dayanırsa Allah’ın kendisine yeterli olduğunu bilir. Bu iman, sıkıntı ve belâ zamanlarında kalbe güven ve sükûnet verir.

Tevekkülün hakikati sebebi kullanmak fakat kalbi sebebe bağlamamaktır. Mümin elinden geleni yapar, sonra sonucunu Rabbine teslim eder.

1. DELİL – MÂİDE SÛRESİ

“Eğer müminler iseniz
yalnız Allah’a tevekkül edin.”
(Mâide, 23)

2. DELİL – TALÂK SÛRESİ

“Kim Allah’a tevekkül ederse
O, ona yeter.”
(Talâk, 3)

ÖZET:

TEVEKKÜL → SEBEPLERE SARIL →
KALBİ ALLAH’A BAĞLA → SONUCU ALLAH’A BIRAK

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

18. METİN

RAĞBET, REHBET VE HUŞÛ İBADETTİR

METİN

Rağbetin, rehbetin ve huşûnun delili
Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Şüphesiz onlar hayırlı işlerde yarışılar,
bize rağbet ederek ve korkarak dua ederlerdi.
Bize karşı huşû içinde idiler.”

(Enbiyâ, 90)

ŞERH

Müellif burada kalbin üç büyük ibadetini birlikte zikretmektedir:
rağbet, rehbet ve huşû. Bunlar kulun Rabbine yönelişini, O'ndan korkmasını
ve O'nun huzurunda boyun eğmesini ifade eder.

- **Rağbet:** Kulun Allah'ın rahmetini, sevabını ve lütfunu güçlü bir arzu ile istemesidir. Sıradan bir temenniden daha kuvvetlidir; insanı Rabbine yönelmeye ve salih amel işlemeye sevk eder.
- **Rehbet:** Allah'ın azabından ve gazabından korkarak O'na sığınmaktır. Bu korku kulu Rabbinden kaçırmaz; aksine günahı terk ederek Allah'a yönelmeye sevk eder.
- **Huşû:** Kalbin Allah'ın azameti karşısında boyun eğmesi, alçalması ve sükûnet bulmasıdır. Kalpteki huşû, kulun duasına, namazına ve diğer ibadetlerine tesir eder.
- **Üçü birlikte kulluğu dengeler:** Mümin Allah'ın rahmetine rağbet eder, azabından korkar ve O'nun huzurunda huşû ile boyun eğer. Böylece kulluğu yalnız kuru bir korkuya veya karşılıksız bir ümide dayanmaz.

Enbiyâ sûresindeki âyet peygamberlerin ve salihlerin yolunu göstermektedir:
Hayırda yarışmak, Allah'a rağbet ve rehbetle dua etmek
ve O'na karşı huşû içinde bulunmak.

1. DELİL – ENBİYÂ SÛRESİ

“Şüphesiz onlar hayırlı işlerde
yarışılar, bize rağbet ederek
ve korkarak dua ederlerdi.
Bize karşı huşû içinde idiler.”
(Enbiyâ, 90)

2. DELİL – MÜ'MİNÛN SÛRESİ

“Onlar Rablerinin korkusundan
titreyen kimselerdir.”
(Mü'minûn, 57)

ÖZET:

RAĞBET → ALLAH'A YÖNELME
REHBET → ALLAH'TAN KORKMA
HUŞÛ → ALLAH'A BOYUN EĞME

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

19. METİN

HAŞYET İBADETTİR

METİN

Haşyetin delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Onlardan korkmayın, benden korkun.”

(Bakara, 150)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya haşyet ile devam etmektedir. Haşyet, Allah'ın büyüklüğünü ve kudretini bilmekten doğan, kalbi O'na karşı saygı ve korkuyla dolduran kalbî bir ibadettir.

- **Haşyet bilgiyle bağlantılıdır:** Haşyet sıradan bir korkudan daha özeldir. Kul Rabbini, O'nun isim ve sıfatlarını, kudretini ve azametini tanıdıkça Allah'a karşı haşyeti artar.
- **Haşyet yalnız Allah'a yöneltilir:** İbadet anlamındaki haşyetin aslı yalnız Allah'ın hakkıdır. Mümin insanların korkusunu Allah'ın emrinin önüne geçirmez.
- **Haşyet itaate götürür:** Allah'tan hakkıyla haşyet eden kimse, O'nun emirlerini önemser ve yasaklarından sakınır. Böylece kalpte bulunan haşyetin eseri kulun amellerinde görülür.
- **Âlimlerin haşyeti:** Allah'ı ve O'nun âyetlerini en iyi bilen kimselerin haşyeti daha kuvvetlidir. Çünkü sahih ilim, kulun Rabbini daha iyi tanımasına ve O'nun azametini idrak etmesine vesile olur.

Haşyet, mümini insanlardan çekinerek hakkı terk etmeye değil, Allah'ı her şeyden üstün tutarak O'na itaat etmeye yöneltir.

1. DELİL – BAKARA SÛRESİ

“Onlardan korkmayın,
benden korkun.”

(Bakara, 150)

2. DELİL – FÂTİR SÛRESİ

“Allah'tan kulları içinde ancak
âlimler hakkıyla haşyet eder.”

(Fâtır, 28)

ÖZET:

HAŞYET → ALLAH'I TANIMAK →
O'NUN AZAMETİNİ BİLMEK → İTAAT VE SAKINMA

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

20. METİN

İNÂBE İBADETTİR

METİN

İnâbenin delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Rabbimize yönelin ve azap size gelmeden
önce O’na teslim olun.
Sonra size yardım edilmez.”
(Zümer, 54)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya inâbe ile devam etmektedir. İnâbe; kulun kalbiyle Allah’a dönmesi, O’na yönelmesi, günahı terk ederek itaate dönmesi ve Rabbine teslim olmasıdır.

- **İnâbe Allah’a dönüştür:** Kul hata ve günahlarından vazgeçerek Rabbine yönelir. Kalbini Allah’a çevirir, O’nun rahmetini ister ve O’na itaate döner.
- **İnâbe tevbeden daha kapsamlıdır:** Tevbe günahı terk edip Allah’a dönmeyi ifade ederken, inâbe bunun yanında kalbin Allah’a yönelmesini, O’na boyun eğmesini ve itaatte devam etmesini de içerir.
- **İnâbe kalbin ibadetidir:** Kulun Rabbine sevgi, korku ve ümitle yönelmesi kalbî kulluğun bir parçasıdır. Bu yöneliş ibadet anlamında yalnız Allah’a tahsis edilir.
- **Geciktirilmemelidir:** Âyet, azap gelmeden önce Allah’a yönelmeyi emretmektedir. Mümin tevbe ve itaati ertelemez; hayat devam ederken Rabbine döner ve O’na teslim olur.

İnâbe yalnızca “pişman oldum” demek değildir. Hakiki inâbe, kalbin Allah’a dönmesiyle beraber kulun hayatında itaat ve teslimiyetin görülmesidir.

1. DELİL – ZÜMER SÜRESİ

“Rabbimize yönelin ve azap
size gelmeden önce O’na
teslim olun.”

(Zümer, 54)

2. DELİL – HÜD SÜRESİ

“Başarım ancak Allah’ın yardımıyla.
Yalnız O’na tevekkül ettim ve
yalnız O’na yönelirim.”

(Hüd, 88)

ÖZET:

İNÂBE → ALLAH’A DÖNÜŞ → GÜNAHI TERK →
İTAAT → TESLİMİYET

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

21. METİN

İSTİÂNE – YARDIM İSTEMEK İBADETTİR

METİN

İstiânenin delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Yalnız sana ibadet eder
ve yalnız senden yardım dileriz.”

(Fâtiha, 5)

Hadiste de şöyle buyrulmuştur:

“Yardım istediğinde
Allah'tan yardım iste.”

(Tirmizî)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya istiâne, yani yardım istemek ile devam etmektedir. İstiâne; kulun ihtiyacının giderilmesi ve işinin kolaylaştırılması için yardım talep etmesidir.

- **Allah'tan yardım istemek ibadettir:** Fâtiha sûresinde ibadet ile yardım isteme yan yana zikredilmiş ve her ikisi de yalnız Allah'a tahsis edilmiştir. Mümin bütün işlerinde asıl yardımın Allah'tan geldiğini bilir.
- **Kalp Allah'a bağlanır:** Kul sebeplere başvursa bile kalbini sebeplere bağlamaz. Başarıyı, kolaylığı ve neticeyi Allah'tan bekler; çünkü sebepleri yaratan ve onlara tesir veren Allah'tır.
- **Mahlûktan yardım istemenin hükmü ayırdır:** Hayatta olan, hazır bulunan ve gücü yeten bir kimseden yapabileceği bir konuda yardım istemek caizdir. Birinden yük taşımaya veya yapılabilecek başka bir işe yardım istemek, ibadet olan istiâne hükmünde değildir.
- **Yalnız Allah'ın güç yetireceği hususlar:** Gaybî ve yalnız Allah'ın kudretinde bulunan şeylerde yardım Allah'tan istenir. Kul böyle durumlarda kalbini doğrudan Rabbine yöneltir.

İstiânenin özü şudur: Kul sebepleri kullanır; fakat gerçek yardımın Allah'tan olduğunu bilir ve kalben O'na dayanır.

1. DELİL – FÂTİHA SÛRESİ

“Yalnız sana ibadet eder
ve yalnız senden yardım dileriz.”

(Fâtiha, 5)

2. DELİL – HADİS

“Yardım istediğinde
Allah'tan yardım iste.”

(Tirmizî, 2516 – sahih)

ÖZET:

İSTİÂNE → SEBEPLERE BAŞVUR →
KALBİ ALLAH'A BAĞLA → GERÇEK YARDIM ALLAH'TANDIR

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

22. METİN

İSTİÂZE – SIĞINMAK İBADETTİR

METİN

İstiâzenin delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“De ki: Sabahın Rabbine sığınırım.”

(Felak, 1)

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“De ki: İnsanların Rabbine sığınırım.”

(Nâs, 1)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya istiâze, yani sığınma ile devam etmektedir. İstiâze; korkulan bir kötülükten korunmak ve güvene kavuşmak için bir sığınağa yönelmektir. İbadet olan istiâze yalnız Allah'a yapılır.

- **Allah gerçek sığınaktır:** Kul şeytanın şerrinden, görünür ve görünmez kötülüklerden Allah'a sığınır. Çünkü bütün mahlûkat Allah'ın hükmü ve kudreti altındadır.
- **Felak'ın Rabbine sığınmak:** Allah kuluna yaratılmışların şerrinden kendisine sığınmasını öğretmiştir. Mümin korunmayı yalnız sebeplerden değil, sebeplerin Rabbi olan Allah'tan bekler.
- **İnsanların Rabbine sığınmak:** Nâs sûresinde vesvese veren şeytanın şerrinden Allah'a sığınmak emredilmiştir. Kalpleri koruyan ve şeytanın zararını uzaklaştıran Allah'tır.
- **Tabiî sığınma ayırıldır:** Bir insanın tehlike anında güvenli bir yere girmesi veya kendisini koruyabilecek hazır ve gücü yeten bir kimseden korunma istemesi tabiî sebeplere başvurmaktır. Bu, ibadet olan istiâze ile aynı hükümde değildir. İstiâzenin özü, yalnız Allah'ın giderebileceği kötülüklerde kalbin O'na yönelmesi ve korunmayı O'ndan istemesidir.

1. DELİL – FELAK SÛRESİ

“De ki: Sabahın Rabbine sığınırım.”

(Felak, 1)

2. DELİL – NÂS SÛRESİ

“De ki: İnsanların Rabbine sığınırım.”

(Nâs, 1)

ÖZET:

İSTİÂZE → ALLAH'A SIĞINMA → ŞERDEN KORUNMA → KALBİ ALLAH'A BAĞLAMA

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

23. METİN

İSTİĞÂSE – İMDAT İSTEMEK İBADETTİR

METİN

İstiğâsenin delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Hani Rabbinizden imdat istiyordunuz
da O da size cevap vermişti.”

(Enfâl, 9)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya istiğâse, yani sıkıntı ve şiddet anında imdat istemek ile devam etmektedir. İbadet anlamındaki istiğâse, yalnız Allah'a yöneltilir.

- **İstiğâse sıkıntı anındaki yardım talebidir:** Kul başına bir bela geldiğinde, gücünün yetmediği bir sıkıntının kaldırılması için Rabbine yalvarır ve O'ndan imdat ister.
- **Gerçek imdat Allah'tandır:** Bedir günü Müslümanlar Allah'tan yardım istemiş, Allah da onların duasına cevap vermiştir. Bu, kulun sıkıntı anında kalbini Rabbine bağlamasının açık örneğidir.
- **Yalnız Allah'ın güç yetireceği hususlar:** Gaybî şekilde yardım etmek, uzaktan işitip yetişmek veya yalnız Allah'ın kudretinde bulunan bir sıkıntıyı gidermek gibi hususlarda imdat yalnız Allah'tan istenir.
- **Mahlûktan mümkün olan yardım ayrıdır:** Hayatta, hazır ve yardım etmeye gücü yeten bir kişiden yapabileceği bir konuda imdat istemek caizdir. Boğulmakta olan birinin yakındaki yüzebilen kişiden yardım istemesi gibi. Bu, ibadet olan istiğâse değildir.

İstiğâsenin tevhidle ilgili ölçüsü açıktır: Kul, mahlûkun gücünün yettiği sebepleri kullanabilir; fakat yalnız Allah'ın yapabileceği şeylerde imdadı Rabbinden ister.

1. DELİL – ENFÂL SÜRESİ

“Hani Rabbinizden imdat
istiyordunuz da O da size
cevap vermişti.”

(Enfâl, 9)

2. DELİL – NEML SÜRESİ

“Darda kalana kendisine
dua ettiği zaman karşılık veren
ve sıkıntıyı gideren kimdir?”

(Neml, 62)

ÖZET:

İSTİĞÂSE → DARLIKTA İMDAT İSTEMEK →
KALBİ ALLAH'A BAĞLAMAK → GERÇEK İMDAT ALLAH'TANDIR

24. METİN

KURBAN İBADETTİR

METİN

Kurbanın delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun hiçbir ortağı yoktur. Ben bununla emrolundum ve ben Müslümanların ilkiyim.”

(En'âm, 162–163)

Sünnetten delili ise:

“Allah'tan başkası için kurban kesene Allah lânet etsin.”

(Müslim)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamaya kurban kesmek ile devam etmektedir. Allah'a yaklaşma ve ta'zim kastıyla kesilen kurban bir ibadettir. Bu sebeple yalnız Allah için yapılır.

- **Kurban Allah'a yakınlaşma ibadetidir:** Kurbanın ibadet oluşu yalnız hayvan kesme fiilinden değil, kulun onu Allah'a yakınlaşmak ve O'nu ta'zim etmek amacıyla yapmasından kaynaklanır.
- **Namazla birlikte zikredilmiştir:** Allah, En'âm sûresinde namaz ile kurbanı birlikte zikretmiş ve her ikisinin de âlemlerin Rabbi Allah için olduğunu bildirmiştir. Nasıl namaz başkasına yöneltilemezse ibadet kastıyla kurban da başkasına yöneltilemez.
- **Allah'tan başkası için kurban kesilmez:** Bir veliye, kabre, cine veya başka bir mahlûka yakınlaşmak ve onu ta'zim etmek maksadıyla kurban kesmek Allah'a ait bir ibadeti başkasına yöneltmektir.
- **Normal hayvan kesimi bundan ayrıdır:** Et yemek, misafire ikram etmek veya ticaret amacıyla hayvan kesmek kendi başına ibadet kurbanı değildir. Hükmü belirleyen husus, kesimin maksadı ve kimin için yapıldığıdır.

Mümin namazını nasıl yalnız Allah'a tahsis ediyorsa, ibadet ve yakınlaşma kastıyla kestiği kurbanını da yalnız Allah'a tahsis eder.

1. DELİL – EN'ÂM SÜRESİ

“Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir.”

(En'âm, 162)

2. DELİL – HADİS

“Allah'tan başkası için kurban kesene Allah lânet etsin.”

(Müslim, 1978 – sahih)

ÖZET:

KURBAN → İBADET VE YAKINLAŞMA →
YALNIZ ALLAH İÇİN → ŞİRK TEN SAKINMA

— UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ —

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

25. METİN

NEZİR İBADETTİR

METİN

Nezrin delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Onlar nezirlerini yerine getirirler
ve kötülüğü yaygın olan bir günden korkarlar.”
(İnsan, 7)

ŞERH

Müellif, ibadet çeşitlerinin delillerini açıklamayı nezir ile tamamlamaktadır. Nezir; kulun aslında kendisine vacip olmayan bir ibadeti, Allah için kendi üzerine gerekli kılmasıdır.

- **Nezir bir ibadettir:** Allah, nezirlerini yerine getiren kullarını övmüştür. Allah'ın övdüğü ve sevdiği bu amel bir ibadettir; dolayısıyla yalnız O'na tahsis edilir.
- **Nezir yalnız Allah için yapılır:** Bir kul, Allah'a yakınlaşma kastıyla nezirde bulunacaksa bunu yalnız Allah için yapar. Kabir, veli veya başka bir mahlûk adına ibadet kastıyla nezirde bulunmak caiz değildir.
- **Nezri yerine getirmek gerekir:** Allah'a itaat içeren bir nezirde bulunan kimse, onu yerine getirmelidir. Çünkü Resûlullah ﷺ, Allah'a itaat etmeyi nezreden kimsenin O'na itaat etmesini emretmiştir.
- **Günah olan nezir yerine getirilmez:** Allah'a isyan içeren bir şeyi nezreden kimsenin bu günahı işlemesi caiz değildir. Nezir, haram olan bir ameli helâl hâle getirmez.

Nezir başlı başına teşvik edilen bir yol değildir; fakat Allah için yapılmış meşru bir itaat nezri bağlayıcı olduğunda yerine getirilir. İbadet olan nezir yalnız Allah'a yöneltilir.

1. DELİL – İNSAN SÛRESİ

“Onlar nezirlerini yerine getirirler
ve kötülüğü yaygın olan bir
günden korkarlar.”

(İnsan, 7)

2. DELİL – HADİS

“Kim Allah'a itaat etmeyi nezrederse
O'na itaat etsin; kim de Allah'a
isyan etmeyi nezrederse O'na
isyan etmesin.”

(Buhârî, 6696)

ÖZET:

NEZİR → İBADETTİR → YALNIZ ALLAH İÇİN →
İTAAT NEZRİ YERİNE GETİRİLİR

— UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ —

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

26. METİN

İKİNCİ ESAS – İSLÂM DİNİNİ DELİLLERİYLE BİLMEK

METİN

İkinci esas: İslâm dinini delilleriyle bilmektir.

İslâm; tevhid ile Allah’a teslim olmak, itaat ile O’na boyun eğmek, şirkten ve şirk ehlinden uzak olmaktır.

İslâm’ın üç mertebesi vardır:

İslâm, iman ve ihsan.

Her mertebenin kendine ait rükünleri vardır.

ŞERH

Müellif, birinci esas olan Rabbi bilme bahsinden sonra ikinci esasa, yani İslâm dinini delilleriyle bilmeye geçmektedir.

- **İslâm Allah’a teslimiyettir:** Kul tevhid ile yalnız Allah’a yönelir. İbadetini O’na tahsis eder ve hiçbir şeyi O’na ortak koşmaz.
- **İslâm itaati gerektirir:** Sadece Allah’ın Rab olduğunu kabul etmek yeterli değildir. Kul Allah’ın emirlerine boyun eğerek, yasaklarından sakınır ve Resûlullah’ın ﷺ getirdiği dine tâbi olur.
- **Şirkten uzaklaşmak gerekir:** İslâm’ın hakikati tevhidi kabul etmekle beraber şirki reddetmeyi de içerir. Kul şirkten ve onun bâtıl yollarından uzak durur.
- **Dinin üç mertebesi vardır:** İslâm, iman ve ihsan birbirinden tamamen kopuk kavramlar değildir. Bunlar dinin mertebeleridir ve müellif bundan sonra her birini delilleri ve rükünleriyle açıklayacaktır.

Bu tarif İslâm’ın özünü toplar:

Tevhid ile teslimiyet, itaat ile boyun eğmek ve şirkten uzak durmak.

1. DELİL – BAKARA SÛRESİ

“Kim iyilik yapan biri olarak yüzünü Allah’a teslim ederse, onun mükâfatı Rabbi katındadır.”

(Bakara, 112)

2. DELİL – ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

“Kim İslâm’dan başka bir din ararsa, ondan asla kabul edilmeyecektir.”

(Âl-i İmrân, 85)

ÖZET:

İSLÂM → TEVHİDLE TESLİMİYET →

İTAATLE BOYUN EĞME → ŞİRKTE UZAKLAŞMA

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

27. METİN

İSLÂM'IN BEŞ RÜKNÜ

METİN

İslâm'ın rükünleri **beştir**:

Allah'tan başka hak ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şehadet etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekâtı vermek, Ramazan orucunu tutmak ve Allah'ın Beyt-i Haram'ını hacetmek.

Şehadetin delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Allah, kendisinden başka hak ilâh olmadığına şahitlik etti. Melekler ve ilim sahipleri de adaleti ayakta tutarak buna şahitlik ettiler. O'ndan başka hak ilâh yoktur. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.”
(Âl-i İmrân, 18)

ŞERH

Müellif, İslâm'ın üç mertebesini zikrettikten sonra birinci mertebe olan İslâm'ın rükünlerini açıklamaya başlamaktadır. İslâm beş temel üzerine bina edilmiştir.

- **Şehadet:** İslâm'ın ilk ve en büyük rüknüdür. Kul, ibadete hak sahibi olanın yalnız Allah olduğunu kabul eder ve Muhammed ﷺ'in Allah'ın Resûlü olduğuna iman ederek ona tâbi olur.
- **Namaz:** Tevhid şehadetinden sonra dinin en büyük amelî rüknüdür. Mümin namazı Allah'ın emrettiği şekilde ve vakitlerinde yerine getirir.
- **Zekât:** Allah'ın farz kıldığı malî ibadettir. Kul, Allah'ın kendisine verdiği maldan belirlenen hakkı ehline verir.
- **Ramazan orucu:** Mümin, Allah'a ibadet maksadıyla Ramazan ayında tan yerinin ağarmasından güneş batıncaya kadar orucu bozan şeylerden uzak durur.
- **Hac:** Gücü yeten Müslümanın Allah'ın Beyt-i Haram'ını, şeriatta belirlenen şekilde ziyaret ederek hac ibadetini yerine getirmesidir.

Bu beş rükün İslâm'ın temelidir. Bunların başında tevhid şehadeti, ardından namaz, zekât, oruç ve hac gelir.

1. DELİL – ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

“Allah, kendisinden başka hak ilâh olmadığına şahitlik etti.”
(Âl-i İmrân, 18)

2. DELİL – HADİS

“İslâm beş şey üzerine bina edilmiştir...”
(Buhârî, 8; Müslim, 16)

ÖZET:

İSLÂM'IN 5 RÜKNÜ → ŞEHADET → NAMAZ → ZEKÂT → ORUÇ → HAC

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

28. METİN

“LÂ İLÂHE İLLALLAH”IN MANASI

METİN

“Lâ ilâhe illallah”ın manası: Allah’tan başka hak mabud yoktur.

“Lâ ilâhe” Allah’tan başka ibadet edilenlerin tamamını reddeder.

“İllallah” ibadetin yalnız Allah’a ait olduğunu ispat eder.

O’nun mülkünde hiçbir ortağı olmadığı gibi,
ibadetinde de hiçbir ortağı yoktur.

Bunun açıklaması Allah Teâlâ’nın şu buyruğudur:

“Hani İbrahim babasına ve kavmine şöyle demişti; Şüphesiz ben sizin ibadet ettiklerinizden uzağım. Ancak beni yaratana ibadet ederim. Şüphesiz O beni doğru yola iletecektir. İbrahim bunu, ardından gelenler arasında kalıcı bir söz yaptı; umulur ki dönerler.”

(Zuhruf, 26–28)

ŞERH

Müellif burada “Lâ ilâhe illallah” şهادetin hakikatini açıklamaktadır. Bu kelime yalnızca Allah’ın varlığını veya yaratıcılığını kabul etmek değildir. Manası, Allah dışındaki bütün bâtıl mabudları reddetmek ve ibadeti yalnız Allah’a tahsis etmektir.

- 1 **“Lâ ilâhe” reddetmektir:** Allah’tan başka ibadet edilen bütün bâtıl mabudların ilâhlığını reddeder. Hiçbir peygamber, veli, melek, kabir veya başka mahlûk ibadetten pay alamaz.
- 2 **“İllallah” ispat etmektir:** İbadetin bütün çeşitlerinin yalnız Allah’ın hakkı olduğunu kabul etmektir. Dua, tevekkül, kurban, nezir ve diğer ibadetler yalnız O’na yöneltilir.
- 3 **İbrahim’in yolu budur:** İbrahim ؑ kavminin ibadet ettiği bâtıl mabudlardan açıkça uzak durmuş ve ibadetini yalnız kendisini yaratana tahsis etmiştir. Bu, tevhidin reddetme ve ispat esasını göstermektedir.
- 4 **Şehadet bilgi ve ameli gerektirir:** “Lâ ilâhe illallah”ı söylemekle beraber manasını bilmek, gereğini kabul etmek ve ibadette Allah’ı birlemek gerekir.

Tevhid kelimesinin iki temel direği vardır:

Bâtıl mabudları reddetmek ve ibadeti yalnız Allah için sabit kılmak.

1. DELİL – ZUHRUF SÛRESİ

“Şüphesiz ben sizin ibadet ettiklerinizden uzağım. Ancak beni yaratana ibadet ederim.”

(Zuhruf, 26–27)

2. DELİL – BAKARA SÛRESİ

“Kim tâğutu inkâr eder ve Allah’a iman ederse, kopmak bilmeyen sapasağlam kulpa tutunmuştur.”

(Bakara, 256)

ÖZET:

LÂ İLÂHE → BÂTIL MABUDLARI REDDETME

İLLALLAH → İBADETİ YALNIZ ALLAH’A TAHSİS ETME

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

29. METİN

MUHAMMED ﷺ'İN ALLAH'IN RESÛLÜ OLDUĞUNA ŞEHADETİN MANASI

METİN

Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şehadetin manası:
Emrettiği şeylerde ona **itaat etmek**, haber verdiği şeylerde
onu **tasdik etmek**, yasakladığı ve sakındırdığı şeylerden
uzak durmak ve Allah'a ancak onun meşru kıldığı
şekilde **ibadet etmektir**.

ŞERH

Müellif burada Muhammed ﷺ'in Allah'ın Resûlü olduğuna şehadetin gereğini dört temel esasa açıklamaktadır. Resûlullah'a iman yalnız onun peygamber olduğunu söylemekten ibaret değildir; onun getirdiği vahye teslim olmayı ve sünnetine tâbi olmayı gerektirir.

- 1 **Emrettiğinde ona itaat etmek:** Resûlullah ﷺ Allah'tan aldığı dini ümmete tebliğ etmiştir. Ona itaat, Allah'a itaatin gereğidir. Mümin onun sahih sünnetiyle sabit olan emirlerini kabul eder.
- 2 **Haber verdiğini tasdik etmek:** Resûlullah'ın ﷺ Allah'tan haber verdiği gaybî ve dinî haberlerin tamamı haktır. Mümin aklını veya şahsî görüşünü sahih haberin önüne geçirmez.
- 3 **Yasakladığından uzak durmak:** Resûlullah'ın ﷺ yasakladığı ve sakındırdığı şeyler terk edilir. Mümin helâl ve haram konusunda onun getirdiği hükümlere teslim olur.
- 4 **Allah'a ancak onun meşru kıldığı şekilde ibadet etmek:** İbadet iyi niyetle sınırlı değildir; sünnete uygun olması gerekir. Dinde delili bulunmayan bir ibadet şekliyle Allah'a yaklaşılmaya çalışılmaz.

Böylece bu şehadet, Resûlullah ﷺ'e itaat etmeyi, onu tasdik etmeyi, yasaklarından sakınmayı ve ibadette onun sünnetine uymayı gerektirir.

1. DELİL – NİSÂ SÛRESİ

“Kim Resûle itaat ederse
Allah'a itaat etmiş olur.”

(Nisâ, 80)

2. DELİL – HAŞR SÛRESİ

“Resûl size ne verdiyse onu alın;
sizi neden yasakladıysa
ondan sakının.”

(Haşr, 7)

ÖZET:

RESÛLE ŞEHADET → İTAAT → TASDİK →
YASAKLARINDAN SAKINMA → SÜNNETE UYGUN İBADET

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

30. METİN

NAMAZIN, ZEKÂTIN VE TEVHİDİN DELİLİ

METİN

Namazın, zekâtın ve tevhidin açıklamasının delili
Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Hâlbuki onlara, dini yalnız Allah’a has kılarak
ve hanîfler olarak O’na ibadet etmeleri,
namazı dosdoğru kılmaları ve zekâtı vermeleri
emredilmişti. İşte dosdoğru din budur.”

(Beyyine, 5)

ŞERH

Müellif, İslâm'ın rükünlerini zikrettikten sonra bunların delillerini açıklamaya devam etmektedir. Bu âyet tevhidi, namazı ve zekâtı bir arada zikretmektedir.

الله

Dini Allah’a has kılmak: İbadetin temeli ihlâstır. Kul duasını, namazını, kurbanını ve bütün kulluğunu yalnız Allah’a tahsis eder. İbadette Allah’a hiçbir şeyi ortak koşmaz.

حنيف

Hanîf olmak: Hanîflik, şirkten yüz çevirerek tevhid üzere Allah’a yönelmektir. İbrahim’in ﷺ dini de bu esas üzerine kuruludur.

صلاة

Namazı dosdoğru kılmak: Namaz yalnız hareketlerden ibaret değildir. Vakitlerine, rükünlerine ve şartlarına riayet edilerek Allah için yerine getirilen büyük bir ibadettir.

زكاة

Zekâtı vermek: Zekât malî bir ibadettir. Allah'ın farz kıldığı miktar, hak sahiplerine verilerek hem Allah’a itaat edilir hem de mal temizlenir.

Âyetin sonunda “İşte dosdoğru din budur” buyrulması, tevhid ve ihlâsın dinin temeli; namaz ve zekâtın ise onun en büyük amelî rükünlerinden olduğunu göstermektedir.

1. DELİL – BEYYİNE SÛRESİ

“Dini yalnız Allah’a has kılarak
ve hanîfler olarak O’na ibadet
etmeleri emredilmişti.”

(Beyyine, 5)

2. DELİL – BEYYİNE SÛRESİ

“Namazı dosdoğru kılmaları ve
zekâtı vermeleri emredilmişti.
İşte dosdoğru din budur.”

(Beyyine, 5)

ÖZET:

TEVHİD VE İHLÂS → HANİFLİK → NAMAZ → ZEKÂT →
DOSDOĞRU DİN

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

31. METİN

ORUCUN DELİLİ

METİN

Orucun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki takvâ sahibi olursunuz.”

(Bakara, 183)

ŞERH

Müellif, İslâm'ın beş rüknünün delillerini açıklamaya oruç ile devam etmektedir. Ramazan orucu İslâm'ın büyük rükünlerinden ve Allah'ın kullarına farz kıldığı bedenî ibadetlerden biridir.

Oruç Allah'ın emridir: Allah, iman eden kullarına orucu açıkça farz kılmıştır. Bu sebeple Ramazan orucu, kişinin tercihi bırakılmış nafîle bir amel değil, İslâm'ın temel farzlarından biridir.

Oruç ibadettir: Mümin Allah'a kulluk niyetiyle tan yerinin ağarmasından güneş batıncaya kadar yeme, içme ve orucu bozan diğer şeylerden uzak durur. Maksat yalnız aç ve susuz kalmak değildir.

Orucun gayesi takvâdır: Âyetin sonunda “Umulur ki takvâ sahibi olursunuz” buyrulmuştur. Oruç, kulun nefsinin Allah'ın emrine boyun eğmeye alıştırır ve haramlardan sakınmasına yardımcı olur.

Önceki ümmetlere de emredilmiştir: Oruç yalnız Muhammed ﷺ ümmetine mahsus değildir. Allah önceki ümmetlere de orucu farz kılmıştır. Bu, orucun kulluk eğitimindeki büyük yerini göstermektedir.

Oruç, kulun gizlide ve açıkta Allah'ın kendisini gördüğünü bilerek nefsinin arzularını terk ettiği büyük bir ibadettir.

1. DELİL – BAKARA SÜRESİ

“Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı.”

(Bakara, 183)

2. DELİL – HADİS

“İslâm beş şey üzerine bina edilmiştir...”

Hadiste bunlardan biri Ramazan orucunu tutmak olarak zikredilmiştir.

(Buhârî, 8; Müslim, 16)

ÖZET:

ORUÇ → FARZ İBADET → NEFSİ TERBİYE → ALLAH'A İTAAT → TAKVÂ

32. METİN

HACCIN DELİLİ

METİN

Haccın delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Yoluna gücü yetenlerin Beyt'i haccetmesi,
Allah'ın insanlar üzerindeki hakkıdır.
Kim inkâr ederse şüphesiz Allah âlemlerden
müstağnidir.”

(Âl-i İmrân, 97)

ŞERH

Müellif, İslâm'ın beş rüknünün delillerini açıklamayı hac ile tamamlamaktadır. Hac, gerekli şartları taşıyan ve yoluna güç yetiren Müslümana ömründe bir defa farz olan büyük bir ibadettir.

- Hac Allah'ın emridir:** Âyet, gücü yeten kimselerin Beytullah'ı haccetmesinin Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkı olduğunu açıkça bildirmektedir. Bu sebeple hac, İslâm'ın temel farzlarından biridir.
- Hac için güç yetirmek şarttır:** Hac her Müslümana her durumluda farz değildir. Bedenî ve malî bakımdan yolculuğa güç yetirmek ve haccı yerine getirme imkânına sahip olmak gerekir.
- Hac yalnız Allah için yapılır:** Tavaf, dua, kurban ve haccın diğer ibadetleri Allah'a kulluk ve O'nun emrine itaat kastıyla yerine getirilir. Haccın temeli ihlâs ve sünnete tâbi olmaktır.
- Hac tevhidin büyük göstergelerindendir:** Dünyanın farklı yerlerinden gelen Müslümanlar tek Rabbe ibadet etmek üzere aynı mukaddes mekânda toplanırlar. Bu ibadet kulluğun, teslimiyetin ve tevhidin açık tezahürlerinden biridir.

Böylece müellif, İslâm'ın beş rüknünün delillerini tamamlamış olmaktadır: şهادet, namaz, zekât, oruç ve hac.

1. DELİL – ÂL-İ İMRÂN SÜRESİ

“Yoluna gücü yetenlerin Beyt'i haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki hakkıdır.”

(Âl-i İmrân, 97)

2. DELİL – HADİS

“İslâm beş şey üzerine bina edilmiştir...”

Hadiste bunlardan biri Beyt'i haccetmek olarak zikredilmiştir.

(Buhârî, 8; Müslim, 16)

ÖZET:

HAC → İSLÂM'IN RÜKNÜ → GÜÇ YETİRENE FARZ → İHLÂS → ALLAH'A TESLİMİYET

33. METİN

İKİNCİ MERTEBE — İMAN

METİN

İkinci mertebe imandır.

İmanın yetmiş küsur şubesi vardır. En üstünü “Lâ ilâhe illallah” sözüdür.

En aşağısı ise yoldan eziyet veren şeyi kaldırmaktır.

Hayâ da imanın bir şubesidir.

İmanın rükünleri **altıdır**:

Allah’a, meleklerine, kitaplarına, resûllerine,
âhiret gününe ve hayrı ile şerriyle kadere iman etmendir.

Bu altı rüknün delili Allah Teâlâ’nın şu buyruğudur:

“İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir.

Asıl iyilik; Allah’a, âhiret gününe, meleklerle,
kitaba ve peygamberlere iman edenin iyiliğidir.”

(Bakara, 177)

Kaderin delili ise Allah Teâlâ’nın şu buyruğudur:

“Şüphesiz biz her şeyi bir kader ile yarattık.”

(Kamer, 49)

ŞERH

İmanın şubeleri vardır: Resûlullah ﷺ imanın birçok şubesinin bulunduğunu haber vermiştir. Tevhid sözü imanın en yüksek şubesi, insanlara eziyet veren şeyi yoldan kaldırmak ise amelî şubelerindendir.

Hayâ imandandır: Allah’tan hayâ etmek ve kötü davranışlardan sakınmak imanın güzel şubelerindendir. Sahih hayâ kişiyi hayra yöneltir ve kötülükten uzaklaştırır.

İmanın altı rüknü vardır: Allah’a, meleklerle, kitaplara, resûllere, âhiret gününe ve kadere iman, iman akîdesinin temel esaslarıdır. Bunlardan biri inkâr edilerek sahih iman gerçekleşmez.

Kadere iman: Kul, meydana gelen her şeyin Allah’ın ilmi, yazması, dilemesi ve yaratması dâhilinde olduğuna iman eder. Hayır ve şer Allah’ın kaderiyledir.

İman bir bütündür: İnanç, söz ve amel birbirinden koparılmaz. İmanın temelini ise bu altı iman esası oluşturur.

1. DELİL — BAKARA SÛRESİ

“Asıl iyilik; Allah’a, âhiret gününe,
meleklerle, kitaba ve peygamberlere
iman edenin iyiliğidir.”

(Bakara, 177)

2. DELİL — KAMER SÛRESİ

“Şüphesiz biz her şeyi
bir kader ile yarattık.”

(Kamer, 49)

ÖZET:

İMAN → ŞUBELERİ VARDIR → 6 RÜKNÜ VARDIR →
ALLAH → MELEKLER → KİTAPLAR → RESÛLLER →
ÂHİRET → KADER

34. METİN

ÜÇÜNCÜ MERTEBE — İHSAN

METİN

Üçüncü mertebe ihsandır.

İhsanın **bir rüknü** vardır:

“Allah’a, O’nu görüyormuşsun gibi ibadet etmendir.
Sen O’nu görmüyorsan da şüphesiz O seni görmektedir.”

Bunun delili Allah Teâlâ’nın şu buyruğudur:

“Şüphesiz Allah, takvâ sahipleri ve ihsan üzere olanlarla beraberdir.”
(Nahl, 128)

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Mutlak güç sahibi, çok merhametli olana tevekkül et.
O, kalktığın zaman seni ve secde edenler arasında dolaşmanı görür.
Şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.”
(Şuarâ, 217–220)

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Sen hangi işte bulunursan bulun, Kur’an’dan ne okursan oku
ve siz hangi işi yaparsanız yapın, ona daldığınız sırada
mutlaka biz üzerinizde şahidiz.”
(Yûnus, 61)

ŞERH

Allah’ı görüyormuş gibi ibadet etmek: Kul Rabbini görmese bile kalbinde Allah’ın azametini ve yakın gözetimini hissederek ibadet eder. Bu şuur ibadette ihlâsı, huşûyu ve samimiyeti artırır.

Allah seni görmektedir: Kul yalnızken de insanların arasında iken de Allah’ın kendisini gördüğünü bilir. Bu bilgi onu gizli ve açık günahlardan sakınmaya yöneltir.

İhsan murâkabeyi doğurur: Mümin sözlerinde, amellerinde ve kalbinin yönelişinde Allah’ın gözetimi altında olduğunu bilir. Böylece yalnız insanların gördüğü yerde değil, her durumda Allah’a itaat eder.

İhsan kulluğun zirvesidir: İslâm zahirî teslimiyeti, iman kalbin esaslarını, ihsan ise kulluğu Allah’ın gözetimini hissederek en güzel şekilde yerine getirmeyi ifade eder.

İhsanın özü şudur: Kul Allah’ı görmese de Allah’ın kendisini gördüğünü bilir;
bu bilinçle ibadetini ve hayatını güzelleştirir.

1. DELİL — NAHL SÛRESİ

“Şüphesiz Allah, takvâ sahipleri
ve ihsan üzere olanlarla beraberdir.”
(Nahl, 128)

2. DELİL — YÛNUS SÛRESİ

“Siz hangi işi yaparsanız yapın,
ona daldığınız sırada mutlaka biz
üzerinizde şahidiz.”
(Yûnus, 61)

ÖZET:

İHSAN → ALLAH’I GÖRÜYORMUŞ GİBİ İBADET →
ALLAH’IN SENİ GÖRDÜĞÜNÜ BİLME → MURÂKABE →
KULLUĞU GÜZELLEŞTİRME

35. METİN

CİBRİL HADİSİ — İSLÂM, İMAN VE İHSAN

METİN

Bunun sünnetten delili, meşhur Cibrîl hadisidir.

Ömer b. Hattâb şöyle demiştir:

“Bir gün Resûlullah ﷺ’in yanında otururken elbisesi bembeyaz, saçları simsiyah bir adam çıkageldi. Üzerinde yolculuk izi görülüyor ve bizden hiç kimse onu tanımıyordu.

Resûlullah ﷺ’in yanına oturdu. Dizlerini onun dizlerine dayadı, ellerini uyluklarının üzerine koydu ve:

‘Ey Muhammed! Bana İslâm’ı haber ver.’ dedi.

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“İslâm; Allah’tan başka hak ilâh olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resûlü olduğuna şهادet etmen, namazı kılman, zekâtı vermen, Ramazan orucunu tutman ve yoluna güç yetirebilersen Beyt’i haccetmendir.”

Adam: “Doğru söyledin.” dedi.

Biz hem sorup hem de onu tasdik etmesine şaşırдық.

ŞERH

İslâm’ın beş rüknü tekrar edilmiştir:

Şهادet, namaz, zekât, Ramazan orucu ve hac İslâm’ın zahirî temel rükünleridir.

Soru yoluyla öğretim: Cibrîl ﷺ cevabı bildiği hâlde ümmet öğrensin diye soru sormuştur. Bu, ilmin soru ve cevap yoluyla öğretilmesinin güzel bir örneğidir.

“Doğru söyledin” demesi dikkat çekmiştir:

Sahâbe, yabancı bir kişinin hem soru sorup hem cevabı tasdik etmesine şaşırılmıştır. Daha sonra onun Cibrîl ﷺ olduğu anlaşılmıştır.

Hadis bütün dini toplamaktadır:

Hadisin devamında iman ve ihsan da açıklanacaktır. Böylece İslâm, iman ve ihsan mertebeleri tek bir hadiste bir araya gelmektedir.

Cibrîl hadisi bize dinin yalnız tek bir yönünü değil; İslâm’ı, imanı ve ihsanı birlikte öğrenmemiz gerektiğini öğretmektedir.

1. DELİL — HADİS

“İslâm; Allah’tan başka hak ilâh olmadığına ve Muhammed’in Allah’ın Resûlü olduğuna şهادet etmen, namazı kılman, zekâtı vermen, Ramazan orucunu tutman ve Beyt’i haccetmendir.”

(Müslim, 8)

2. DELİL — HADİSİN SONU

Resûlullah ﷺ şöyle buyurmuştur:

“Bu Cibrîl’dir. Size dininizi öğretmek için geldi.”

(Müslim, 8)

ÖZET:

CİBRİL HADİSİ → SORU VE CEVAP → İSLÂM → İMAN → İHSAN → DİNİN ÖĞRETİLMESİ

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

36. METİN

CİBRÎL HADİSİ – İMANIN AÇIKLANMASI

METİN

Adam: “Bana imanı haber ver.” dedi.

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Allah’a, meleklerine, kitaplarına, resûllerine, âhîret gününe iman etmen ve hayrı ile şerriyle kadere iman etmendir.”

Adam: “Doğru söyledin.” dedi.

Sonra: “Bana ihsanı haber ver.” dedi.

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Allah’a, O’nu görüyormuşsun gibi ibadet etmendir. Sen O’nu görmüyorsan da şüphesiz O seni görmektedir.”

ŞERH

İmanın altı rüknü vardır: Allah’a, meleklerine, kitaplarına, resûllerine, âhîret gününe ve kadere iman etmek sahih imanın temel esaslarıdır.

Kadere iman imanın bir parçasıdır: Mümin hayır ve şer olarak meydana gelen her şeyin Allah’ın ilmi, yazması, dilemesi ve yaratması kapsamında olduğuna iman eder.

İhsan kulluğun yüksek mertebesidir: Kul Allah’a, sanki O’nu görüyormuş gibi ibadet eder. Bu, kalpte Allah’ın azametini hissederek ibadeti ihlâs ve huşû ile yerine getirmektir.

Allah’ın seni gördüğünü bilmek: Kul Rabbini görmese bile Allah’ın kendisini gördüğünü bilir. Bu murâkabe şuuru, onu gizli ve açıkta Allah’a itaat etmeye ve günahlardan sakınmaya yöneltir.

Cibrîl hadisi dinin bütünüdür öğretir: İslâm’ın amellerini, imanın esaslarını ve ihsanın hakikatini tek bir eğitim içerisinde toplar.

1. DELİL – CİBRÎL HADİSİ

“İman; Allah’a, meleklerine, kitaplarına, resûllerine, âhîret gününe ve hayrı ile şerriyle kadere iman etmendir.”

(Müslim, 8)

2. DELİL – CİBRÎL HADİSİ

“İhsan; Allah’a O’nu görüyormuşsun gibi ibadet etmendir. Sen O’nu görmüyorsan da şüphesiz O seni görmektedir.”

(Müslim, 8)

ÖZET:

İMAN → 6 RÜKÜN → KADERE İMAN →
İHSAN → ALLAH’IN GÖZETİMİNİ BİLEREK KULLUK

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

37. METİN

CİBRÎL HADİSİ – KIYAMET VE ALÂMETLERİ

METİN

Adam: “Bana kıyameti haber ver.” dedi.

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Bu konuda kendisine soru sorulan,
sorandan daha bilgili değildir.”

Adam: “Öyleyse bana onun alâmetlerini haber ver.” dedi.

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Câriyenin efendisini doğurması ve yalın ayak, çıplak, fakir
koyun çobanlarının bina yapmakta birbirleriyle yarıştıklarını görmendir.”

Sonra adam gitti. Bir müddet bekledim.

Resûlullah ﷺ bana:

“Ey Ömer! Soru soranın kim olduğunu biliyor musun?” dedi.

Ben: “Allah ve Resûlü daha iyi bilir.” dedim.

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“O Cibrîl’di. Size dininizi öğretmek için geldi.”

ŞERH

Kıyametin vaktini yalnız Allah bilir:

Resûlullah ﷺ kıyametin ne zaman kopacağını bilmediğini açıklamıştır. Kıyametin kesin vakti Allah’ın kendisine sakladığı gayb bilgilerindendir.

Kıyametin alâmetleri vardır:

Kıyametin zamanı bildirilmemiş, fakat yaklaşmasına işaret eden bazı alâmetler haber verilmiştir. Mümin bunlara Resûlullah’ın ﷺ haber verdiği şekilde iman eder.

Dünya şartlarının değişmesi:

Hadiste câriyenin efendisini doğurması ve fakir çobanların yüksek binalarda yarışması zikredilmiştir. Bunlar kıyamet öncesinde meydana gelecek büyük toplumsal değişimlere işaret eden alâmetlerdendir.

Cibrîl öğretmek için gelmiştir:

Hadisin sonunda Resûlullah ﷺ soru soran kişinin Cibrîl olduğunu bildirmiştir. Böylece onun sorularının maksadının sahâbeye ve ümmete dini öğretmek olduğu anlaşılmıştır.

Cibrîl hadisi İslâm, iman, ihsan ve kıyamet bilgisini bir araya getirerek dinin temel meselelerini kapsamlı biçimde öğretmektedir.

1. DELİL – CİBRÎL HADİSİ

“Bu konuda kendisine soru sorulan,
sorandan daha bilgili değildir.”

(Müslim, 8)

2. DELİL – CİBRÎL HADİSİNİN SONU

“O Cibrîl’di.
Size dininizi öğretmek için geldi.”

(Müslim, 8)

ÖZET:

KIYAMET → VAKTİNİ ALLAH BİLİR → ALÂMETLERİ VARDIR →
CİBRÎL’İN SORULARI → DİNİN ÖĞRETİLMESİ

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

38. METİN

ÜÇÜNCÜ ESAS – PEYGAMBERİMİZ MUHAMMED ﷺ'İ BİLMEK

METİN

Üçüncü esas: Peygamberiniz Muhammed ﷺ'i bilmektir. O, Muhammed b. Abdullah b. Abdülmuttalib b. Hâşim'dir. Hâşim, Kureyş'tendir. Kureyş Araplardandır. Araplar ise İbrahim el-Halîl'in oğlu İsmail'in soyundandır. Allah'ın salât ve selâmı onun ve Peygamberimizin üzerine olsun.

Altmış üç yıl yaşamıştır.

Bunun **kırk yılı** peygamberlikten önce, **yirmi üç yılı** ise peygamber ve resûl olarak geçmiştir. "Oku!" ile nebî olmuş, "**Müddessir**" ile resûl olmuştur. Memleketi **Mekke**'dir.

ŞERH

Müellif, Rabbi ve İslâm dinini bilmenin ardından üçüncü esasa: Peygamberimiz Muhammed ﷺ'i bilmeye geçmektedir. Çünkü kulun Resûlullah ﷺ'e tâbi olabilmesi için onun getirdiği dini ve peygamberlik yolunu bilmesi gerekir.

Nesebi: Muhammed ﷺ, Kureyş kabilesinden ve İsmail b. İbrahim'in soyundandır. Allah onu insanların en şerefli nesillerinden seçmiştir.

Ömrü altmış üç yıldır: Peygamberimiz ﷺ kırk yaşına kadar peygamberlikten önce yaşamış, kırk yaşında vahiy gelmiş ve bundan sonraki yirmi üç yılını insanları Allah'a davet ederek geçirmiştir.

"Oku!" ile nebî olmuştur: Alak sûresinin ilk âyetlerinin indirilmesiyle kendisine vahiy başlamış ve nübüvvet verilmiştir.

"Müddessir" ile resûl olmuştur: Ardından Müddessir sûresinin ilk âyetleriyle kalkıp insanları uyarması emredilmiş ve risâlet görevi başlamıştır.

Peygamberimizi bilmek sadece nesebini ve hayat tarihini öğrenmek değildir. Asıl maksat onun Allah'ın Resûlü olduğuna iman etmek, getirdiğini tasdik etmek ve sünnetine tâbi olmaktır.

1. DELİL — ALAK SÜRESİ

"Yaratan Rabbinin adıyla oku!"
(Alak, 1)

2. DELİL — MÜDDESSİR SÜRESİ

"Ey örtüsüne bürünen!
Kalk ve uyar!"
(Müddessir, 1–2)

ÖZET:

MUHAMMED ﷺ → KUREYŞ → 63 YIL →
40 YIL + 23 YIL → "OKU!" İLE NEBİ →
"MÜDDESSİR" İLE RESÛL

39. METİN

ŞİRKTEEN SAKINDIRMAK
VE TEVHİDE DAVET ETMEK

METİN

Allah onu şirkten sakındırmak ve tevhide davet etmek üzere göndermiştir.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Ey örtüsüne bürünen! Kalk ve uyar. Rabbini yücelt.
Elbiseni temiz tut. Putlardan uzak dur.
Yaptığını çok görerek başa kakma. Rabbin için sabret.”
(Müddessir, 1–7)

“Kalk ve uyar” sözünün manası: Şirkten sakındır ve tevhide davet et.

“Rabbini yücelt” sözünün manası: O’nu tevhid ile yücelt.

“Elbiseni temiz tut” sözünün manası: Amellerini şirkten temizle.

“Putlardan uzak dur” sözünün manası:

Putları ve onlara ibadet etmeyi terk et,
onlardan ve ehlinden uzak dur.

ŞERH

Müellif burada Resûlullah ﷺ’in risâletinin temelini açıklamaktadır. Peygamberimizin davetinin özü şirkten sakındırmak ve insanları yalnız Allah’a ibadete çağırmaktır.

Önce tevhid: Resûlullah ﷺ insanları her şeyden önce Allah’ı ibadette birlemeye çağırmıştır. Çünkü bütün amellerin kabulünün temeli tevhiddir.

Şirkten sakındırmak: Tevhide davet, yalnız Allah’a ibadeti anlatmakla tamamlanmaz; Allah’a ortak koşmanın bâtıllığı da açıklanır ve insan bundan sakındırılır.

Ameli şirkten temizlemek: İbadetin Allah katında kabul edilmesi için ihlâsla yalnız O’na yöneltilmesi gerekir. Şirk, ameli bozan en büyük tehlikedir.

Putlardan ve ibadetlerinden uzaklaşmak: Mümin bâtıl mabudlara ibadeti terk eder, onları reddeder ve ibadetin hiçbir çeşidini Allah’tan başkasına yöneltmez.

Resûlullah ﷺ’in davetinin başlangıcı ve temeli açıktır:
Şirkten sakındırmak, tevhidi öğretmek ve bütün ibadeti yalnız Allah’a tahsis etmek.

1. DELİL — MÜDDESSİR SÜRESİ

“Ey örtüsüne bürünen!
Kalk ve uyar.
Rabbini yücelt.”
(Müddessir, 1–3)

2. DELİL — MÜDDESSİR SÜRESİ

“Elbiseni temiz tut.
Putlardan uzak dur.”
(Müddessir, 4–5)

ÖZET:

RİSÂLET → ŞİRKTEEN SAKINDIRMA → TEVHİDE DAVET →
İHLÂS → YALNIZ ALLAH’A İBADET

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

40. METİN

MEKKE'DE ON YIL TEVHİDE DAVET

METİN

Resûlullah ﷺ on yıl boyunca tevhide öğreterek insanları Allah'a davet etti.

Bu on yıldan sonra semaya yükseltildi (Mi'rac).

Kendisine beş vakit namaz farz kılındı.

Mekke'de üç yıl namaz kıldı.

Bundan sonra Medine'ye hicret etmekle emrolundu.

ŞERH

Müellif, Resûlullah ﷺ'in risâletinin başlangıcını açıkladıktan sonra Mekke dönemindeki davetin seyrini anlatmaktadır. Bu bölüm, tevhidin davetteki önceliğini açık biçimde göstermektedir.

On yıl tevhide davet: Resûlullah ﷺ Mekke'de uzun yıllar insanları öncelikle yalnız Allah'a ibadet etmeye ve şirki terk etmeye çağırdı. Bu, peygamberlerin davetindeki temel esastır.

Mi'rac ve namaz: Tevhid davetinin ardından Resûlullah ﷺ Mi'rac'a yükseltildi ve beş vakit namaz farz kılındı. Namaz, tevhid şهادetinden sonra dinin en büyük amelî rüknüdür.

Mekke'de üç yıl: Beş vakit namaz farz kılındıktan sonra Resûlullah ﷺ yaklaşık üç yıl daha Mekke'de kaldı ve namazı yerine getirdi.

Hicret emri: Daha sonra Allah Teâlâ ona Mekke'den Medine'ye hicret etmesini emretti. Böylece davetin Medine dönemi başladı.

Bu sıra bize önemli bir davet ölçüsü öğretmektedir:
Önce tevhid yerleştirilir; ardından ibadetler öğretilir ve Allah'ın emirlerine teslimiyetle devam edilir.

1. DELİL — İSRÂ SÛRESİ

“Sana gecenin bir kısmında mahsus olmak üzere teheccüd namazı kıl.”

(İsrâ, 79)

2. DELİL — HADİS

Resûlullah ﷺ Mi'rac gecesinde ümmetine beş vakit namazın farz kılındığını haber vermiştir.

(Buhârî; Müslim)

ÖZET:

10 YIL TEVHİD DAVETİ → Mİ'RAC → 5 VAKİT NAMAZ → MEKKE'DE 3 YIL → MEDİNE'YE HİCRET

41. METİN

HİCRETİN MANASI VE HÜKMÜ

METİN

Hicret; şirk beldesinden İslâm beldesine göç etmektir.
Şirk beldesinden İslâm beldesine hicret etmek **bu ümmete farzdır**.

Bu hüküm kıyamet kopuncaya kadar devam eder.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Melekler, kendilerine zulmedenlerin canlarını alırken:
‘Ne durumdaydınız?’ derler. Onlar:
‘Biz yeryüzünde güçsüz bırakılmış kimselerdik.’ derler.
Melekler: ‘Allah’ın arzı geniş değil miydi,
orada hicret etseydiniz ya!’ derler.
İşte onların barınağı cehennemdir.
O ne kötü dönüş yeridir.”
(Nisâ, 97)

Ancak gerçekten güç yetiremeyen erkekler, kadınlar ve çocuklar bundan **müstesnadır**.

ŞERH

Hicretin manası: Buradaki hicret, Müslümanın dinini yaşayamadığı şirk beldesinden, dinini açıkça yaşayabileceği İslâm beldesine göç etmesidir.

Hicret din uğruna yapılır: Hicretin maksadı yalnızca bir yerden başka bir yere taşınmak değildir. Esas maksat, dini ve tevhidi korumak, Allah’a kulluğu yaşayabilmektir.

Gücü yeten kimse: Dinini açıkça yaşayamayan ve hicret etmeye gücü yeten Müslümanın, imkânı bulunduğu hâlde dinini tehlikeye atacağı yerde kalmaması gerekir.

Gerçekten aciz olanlar: Allah, hicret etmeye yol ve imkân bulamayan erkekleri, kadınları ve çocukları istisna etmiştir. Şariat kuldan gücünün yetmediği şeyi istemez.

Hicretin temel gayesi mekân değiştirmek değil, dini muhafaza etmektir.
Mümin için en değerli şey tevhidi ve Allah’a kulluğudur.

1. DELİL — NİSÂ SÜRESİ

“Allah’ın arzı geniş değil miydi,
orada hicret etseydiniz ya!”
(Nisâ, 97)

2. DELİL — NİSÂ SÜRESİ

“Ancak hiçbir çareye gücü yetmeyen
ve bir yol bulamayan erkekler,
kadınlar ve çocuklar müstesna.”
(Nisâ, 98)

ÖZET:

HİCRET → DİNİ KORUMAK → ŞİRK BELDESİNDEN AYRILMA →
GÜCÜ YETENE FARZ → ACİZ OLAN MAZUR

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♥ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♥

42. METİN

HİCRETİN KIYAMETE KADAR DEVAM ETMESİ

METİN

Hicretin devam edeceğine dair sünnetten delil,
Resûlullah ﷺ'in şu sözüdür:

“Tevbe kesilmedikçe hicret kesilmez;
güneş batıdan doğmadıkça da tevbe kesilmez.”

Hicretin hükmü, kıyamete kadar devam eder.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Ey iman eden kullarım! Şüphesiz benim arzım geniştir.
Öyleyse yalnız bana ibadet edin.”
(Ankebût, 56)

İmam el-Begavî رحمه الله şöyle demiştir:

“Bu âyet, Mekke’de hicret etmeyen Müslümanlar hakkında nazil olmuştur. Allah onları iman ismiyle hitap etmiştir.”

ŞERH

Hicret sona ermemiştir: Mekke’nin fethinden sonra Mekke’den Medine’ye yapılan özel hicret sona ermiştir. Fakat kişinin dinini korumak için şartları oluştuğunda şirk beldesinden İslâm beldesine hicret etmesi devam eder.

Tevbe devam ettikçe hicret devam eder: Hadiste hicretin tevbe ile bağlantısı kurulmuştur. Güneş batıdan doğuncaya kadar tevbe kapısı açık olduğu gibi hicretin genel hükmü de devam eder.

Allah’ın arzı geniştir: Mümin bulunduğu yerde Allah’a ibadet edemiyorsa ve hicrete güç yetiriyorsa, dinini koruyabileceği yere gitmesi gerekir. Çünkü Allah’ın arzı geniştir.

Asıl maksat dini korumaktır: Hicretin değeri sadece ülke veya şehir değiştirmekten kaynaklanmaz. Hicret, Allah’a kulluğu ve tevhidi muhafaza etmek için yapılır.

Hicretin ölçüsü açıktır: Dinini koruyamayan ve hicrete gücü yeten kimse, Allah’a kulluğunu muhafaza edebileceği yere hicret eder.

1. DELİL — ANKEBÛT SÛRESİ

“Ey iman eden kullarım!
Şüphesiz benim arzım geniştir.
Öyleyse yalnız bana ibadet edin.”
(Ankebût, 56)

2. DELİL — HADİS

“Tevbe kesilmedikçe hicret kesilmez;
güneş batıdan doğmadıkça
da tevbe kesilmez.”
(Ebû Dâvûd, 2479 — sahih)

ÖZET:

HİCRET → KIYAMETE KADAR DEVAM → DİNİ KORUMA →
ALLAH’IN ARZI GENİŞ → YALNIZ ALLAH’A KULLUK

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

43. METİN

MEDİNE'DE DİĞER HÜKÜMLERİN EMREDİLMESİ

METİN

Resûlullah ﷺ Medine'ye yerleştiğinde,
İslâm'ın diğer hükümleri kendisine emredildi:

**Zekât, oruç, hac, ezan, cihad, iyiliği emretmek
ve kötülükten sakındırmak** ve İslâm'ın diğer hükümleri.

Resûlullah ﷺ on yıl boyunca bu şekilde devam etti.

Daha sonra vefat etti. Fakat onun dini bâkidir.

İşte onun dini budur:

Ümmetine gösterdiği hiçbir hayır yoktur ki onları ona teşvik etmiş olmasın; hiçbir kötülük yoktur ki onları ondan sakındırmış olmasın.

Gösterdiği hayırların başında **tevhid** ve Allah'ın sevdiği
ve razı olduğu her şey gelir.

Sakındırdığı kötülüklerin başında ise **şirk** ve Allah'ın
hoşlanmadığı ve reddettiği her şey gelir.

ŞERH

Medine dönemi: Mekke döneminde tevhid ve iman esasları güçlü biçimde yerleştirildi. Medine'de ise zekât, oruç, hac ve diğer birçok şer'î hüküm ayrıntılarıyla emredildi.

Din hayatın tamamını kuşatır: İslâm yalnız birkaç ibadetten ibaret değildir. İbadet, ahlâk, davet, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak gibi hayatın farklı alanlarına ilişkin hükümler içerir.

Resûlullah ﷺ dini eksiksiz tebliğ etti: Ümmet için hayır olan her şeyi göstermiş, şer olan her şeyden de sakındırmıştır. Böylece ümmetini açık ve tamamlanmış bir din üzere bırakmıştır.

En büyük hayır tevhiddir: Peygamberlerin davetinin özü Allah'ı ibadette birlemektir. Bu sebeple Resûlullah ﷺ'in gösterdiği hayırların en büyüğü tevhiddir.

En büyük kötülük şirktir: Allah'a ait ibadetlerden herhangi birini başkasına yöneltmek en büyük kötülüktür. Resûlullah ﷺ ümmetini bundan en güçlü şekilde sakındırmıştır.

Resûlullah ﷺ vefat etmiş olsa da getirdiği din kıyamete kadar bâkidir. Müminin yolu, onun gösterdiği hayra sarılmak ve sakındırdığı kötülüklerden uzak durmaktır.

1. DELİL — MÂİDE SÜRESİ

"Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'dan razı oldum."

(Mâide, 3)

2. DELİL — HADİS

"Benden önce Allah'ın gönderdiği hiçbir peygamber yoktur ki ümmetine bildiği hayrı göstermek ve bildiği şerden onları sakındırmak onun üzerine bir görev olmasın."

(Müslim, 1844)

ÖZET:

MEDİNE → ŞERİATIN HÜKÜMLERİ → DİNİN TAMAMLANMASI →
EN BÜYÜK HAYIR TEVHİD → EN BÜYÜK KÖTÜLÜK ŞİRK

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

44. METİN

BÜTÜN İNSANLARA GÖNDERİLEN RESÜL

METİN

Allah Teâlâ, Muhammed ﷺ'i bütün insanlara göndermiştir.
Allah, insanların ve cinlerin tamamına ona **itaat etmeyi farz** kılmıştır.
Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“De ki: Ey insanlar! Şüphesiz ben,
Allah'ın hepinize gönderdiği Resûlüyüm.”
(A'râf, 158)

Allah Teâlâ onunla **dini kemale erdirmiştir**.
Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim,
üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için
din olarak İslâm'dan razı oldum.”
(Mâide, 3)

ŞERH

Bütün insanlara gönderilmiştir: Resûlullah ﷺ'in daveti belirli bir kavme, millete veya zamana mahsus değildir. Onun risâleti kıyamete kadar gelecek bütün insanları kapsar.

Cinlere de gönderilmiştir: Kur'ân, cinlerden bir topluluğun Kur'ân'ı dinlediğini ve ona iman ettiğini bildirmektedir. Böylece onun risâleti insanlarla sınırlı değildir.

Ona itaat farzdır: Muhammed ﷺ'in Allah'ın Resûlü olduğuna iman etmek, onun sahih olarak getirdiği emirleri kabul etmeyi ve sünnetine tâbi olmayı gerektirir.

Din onunla tamamlanmıştır: Allah Teâlâ Resûlullah ﷺ'in risâletiyle İslâm dinini kemale erdirmiştir. Bu sebeple dinde eksiklik bulunduğu düşüncesiyle sonradan yeni bir ibadet ortaya koymaya ihtiyaç yoktur.

Resûlullah ﷺ bütün insanlara ve cinlere gönderilmiş son peygamberdir; onun getirdiği İslâm dini tamamlanmış ve kıyamete kadar geçerli kılınmıştır.

1. DELİL — A'RÂF SÜRESİ

“De ki: Ey insanlar!
Şüphesiz ben, Allah'ın
hepinize gönderdiği Resûlüyüm.”
(A'râf, 158)

2. DELİL — MÂİDE SÜRESİ

“Bugün sizin için dininizi
kemale erdirdim.”
(Mâide, 3)

ÖZET:

MUHAMMED ﷺ → BÜTÜN İNSANLARA VE CİNLERE →
ONA İTAAT FARZ → DİN TAMAMLANDI → KIYAMETE KADAR GEÇERLİ

45. METİN

RESÛLULLAH ﷺ'İN VEFATI

METİN

Resûlullah ﷺ'in vefatına dair delil Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Şüphesiz sen de öleceksin, onlar da ölecekler.
Sonra kıyamet günü Rabbinizin huzurunda
birbirinizle davalacaksınız.”

(Zümer, 30–31)

İnsanlar öldükten sonra **diriltileceklerdir**.
Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Sizi ondan yarattık, yine ona döndüreceğiz ve
sizi bir kere daha ondan çıkaracağız.”

(Tâhâ, 55)

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Allah sizi yerden bir bitki gibi bitirdi.
Sonra sizi tekrar oraya döndürecek ve
yeniden çıkaracaktır.”

(Nûh, 17–18)

ŞERH

Resûlullah ﷺ vefat etmiştir: Peygamberimiz ﷺ Allah'ın kulu ve Resûlüdür. O da Allah'ın bütün insanlar için takdir ettiği ölümü tatmıştır. Ancak getirdiği din kıyamete kadar bâkidir.

Ölüm son değildir: İnsan öldüğünde yok olup gitmez. Dünya hayatının ardından kabir hayatı, sonra yeniden diriliş ve hesap vardır.

Bütün insanlar diriltilecektir: Allah insanı ilk defa topraktan yarattığı gibi ölümünden sonra yeniden diriltmeye de kadirdir.

Allah'ın huzuruna dönüş vardır: İnsanlar kıyamet günü Rablerinin huzurunda toplanacak, aralarındaki meseleler hükme bağlanacak ve dünyada yaptıklarının hesabını vereceklerdir.

Resûlullah ﷺ'in vefatı dinin sona ermesi değildir.
O tebliğini tamamlamış, ümmetini açık bir yol üzerinde bırakmıştır.
Her insan ise ölümden sonra diriltilip Allah'ın huzuruna çıkarılacaktır.

1. DELİL — ZÜMER SÛRESİ

“Şüphesiz sen de öleceksin,
onlar da ölecekler.”
(Zümer, 30)

2. DELİL — TÂHÂ SÛRESİ

“Sizi ondan yarattık, yine ona
döndüreceğiz ve sizi bir kere daha
ondan çıkaracağız.”
(Tâhâ, 55)

ÖZET:

ÖLÜM → KABİR → YENİDEN DİRİLİŞ →
ALLAH'IN HUZURUNDA TOPLANMA → HESAP

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

46. METİN

DİRİLİŞTEN SONRA HESAP VE KARŞILIK

METİN

İnsanlar diriltildikten sonra hesaba çekilecek ve amellerinin karşılığını göreceklerdir.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Böylece kötülük yapanları yaptıklarıyla cezalandıracak, güzel davrananları da daha güzeliyle mükâfatlandıracaktır.”
(Necm, 31)

Kim yeniden dirilişi yalanlarsa kâfir olur.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“İnkâr edenler kesinlikle diriltilmeyeceklerini iddia ettiler. De ki: Hayır! Rabbime yemin olsun ki mutlaka diriltileceksiniz; sonra yaptıklarınız size mutlaka haber verilecektir. Bu, Allah'a kolaydır.”
(Teğâbün, 7)

ŞERH

Müellif, ölümden sonra yeniden dirilişi zikrettikten sonra hesap ve karşılık hakikatini açıklamaktadır. İnsan dünyada başıboş bırakılmamış, yaptığı amellerden sorumlu tutulmuştur.

Hesap haktır: Allah bütün insanları diriltecek ve dünyada yaptıkları amellerden hesaba çekecektir. Hiçbir amel Allah'ın ilminden gizli kalmaz.

Amellerin karşılığı vardır: İyilik yapan Allah'ın lütfuyla mükâfatlandırılır; kötülük yapan ise Allah'ın adaletiyle karşılığını görür. Allah hiç kimseye zulmetmez.

Dirilişe iman zorunludur: Ölümden sonra dirilmek, âhirete imanının temel esaslarından. Kur'an bunu açık ve kesin ifadelerle bildirmiştir.

Dirilişi inkâr etmek küfürdür: Allah'ın açıkça haber verdiği yeniden dirilişi yalanlamak, Allah'ın haberini yalanlamak anlamına gelir. Bu sebeple müellif bunun küfür olduğunu açıkça belirtmiştir.

Mümin bilir ki dünya amel yeridir, âhiret ise hesap ve karşılık yurdudur. Bu şuur onu salih amele yöneltir ve kötülükten sakındırır.

1. DELİL — NECM SÛRESİ

“Kötülük yapanları yaptıklarıyla cezalandıracak, güzel davrananları da daha güzeliyle mükâfatlandıracaktır.”
(Necm, 31)

2. DELİL — TEĞÂBÜN SÛRESİ

“Rabbime yemin olsun ki mutlaka diriltileceksiniz; sonra yaptıklarınız size mutlaka haber verilecektir.”
(Teğâbün, 7)

ÖZET:

DİRİLİŞ → HESAP → AMELLERİN KARŞILIĞI →
MÜKÂFAT VE CEZA → ÂHİRETE İMAN

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

♡ Okuduğunuz için teşekkür ederim. ♡

BÜTÜN RESÛLLER MÜJDELEYİCİ VE UYARICI OLARAK GÖNDERİLDİ

KONU ÖZETİ

Allah Teâlâ, insanları doğru yola çağırmaları için her ümmete bir resûl göndermiştir. Resûllerin görevi, insanları müjdelemek ve uyarmaktır. Onlar, yaklaşan azabı bildirmiş, iman edenlere müjdeyi vermiş, insanları yalnızca Allah'a kulluğa davet etmişlerdir.

DELİL – KUR'ÂN'DAN

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

“Biz, her resûlü ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.”
(Sebe', 34/28)

DELİL – HADİSTEN

Hiz. Peygamber (sav) şöyle buyurdu:

“Ben sadece bir uyarıcıyım (müjdeleyici ve uyarıcıyım).”

(Buhârî, Tefsîr 2)
Elbânî: Sahîh

KISA ŞERH

Resûller gönderiliş amaçları bakımından tektir: İnsanları Allah'a davet etmek, imanı öğretmek ve küfrün sonuçlarından sakındırmaktır. Onlar kendi arzusundan konuşmaz; vahyi tebliğ eder, insanları Allah'ın rızasına ulaştırırlar. Müjde ve uyarı, tebliğin iki temel yönüdür.

DERŞ ÇIKARALIM

- ✓ Resûllerin görevi tektir: Müjdelemek ve uyarmak.
- ✓ Resûller arası ayırım yapmayız; hepsine iman ederiz.
- ✓ Biz de insanlara bu iki vazifeyi hatırlatmakla sorumluyuz.
- ✓ Müjdeye sevinir, uyarıdan ibret alırız.

48. METİN

HER ÜMMETE RESÛL GÖNDERİLDİ

METİN

Allah, Nûh'tan Muhammed ﷺ'e kadar her ümmete bir resûl göndermiştir. Onlara yalnız Allah'a ibadet etmelerini emretmiş, tâğuta ibadet etmelerini yasaklamıştır. Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Andolsun ki biz her ümmete:
‘Allah’a ibadet edin ve tâğuttan kaçının’
diye bir resûl gönderdik.”

(Nahl, 36)

Allah, bütün kullara tâğutu inkâr etmeyi ve Allah'a iman etmeyi farz kılmıştır.

İbn Kayyim şöyle demiştir:

“Tâğut; kulun kendisi sebebiyle haddini aştığı, ibadet edilen, tâbi olunan veya itaat edilen her şeydir.”

ŞERH

Müellif burada bütün peygamberlerin davetindeki ortak esası açıklamaktadır. Zamanları ve kavimleri farklı olsa da bütün resûllerin davetinin temeli aynıdır: Yalnız Allah'a ibadet etmek ve tâğutu reddetmek.

Her ümmete resûl gönderilmiştir: Allah kullarını delilsiz ve rehbersiz bırakmamış; onlara tevhidi öğreten ve şirkten sakındıran resûller göndermiştir.

Allah'a ibadet etmek tevhidin ispat yönüdür. Tâğuttan kaçınmak ise tevhidin reddetme yönüdür.

Tevhid yalnız Allah'a iman ettiğini söylemekle tamamlanmaz. Bâtıl mabudları reddetmek ve ibadeti yalnız Allah'a tahsis etmek gerekir.

Bütün resûllerin ortak çağrısı budur: Tâğutu reddet, yalnız Allah'a iman et ve ibadetin tamamını O'na tahsis et.

1. DELİL — NAHL SÛRESİ

“Andolsun ki biz her ümmete:
‘Allah’a ibadet edin ve tâğuttan kaçının’ diye
bir resûl gönderdik.”

(Nahl, 36)

2. DELİL — BAKARA SÛRESİ

“Kim tâğutu inkâr eder
ve Allah'a iman ederse,
kopmak bilmeyen sapasağlam
kulpa tutunmuştur.”

(Bakara, 256)

ÖZET

BÜTÜN RESÛLLERİN DAVETİ → TÂĞUTU REDDET → ALLAH'A İMAN ET
→ YALNIZ ALLAH'A İBADET ET

49. METİN

TÂĞUTUN BAŞLARI BEŞTİR

METİN

Tâğutlar çoktur. Başları ise beştir:

1. Birincisi: Allah'ın lânet ettiği İblîs.
2. İkincisi: Kendisine ibadet edildiği hâlde bundan razı olan kimse.
3. Üçüncüsü: İnsanları kendisine ibadet etmeye çağıran kimse.
4. Dördüncüsü: Gayb ilminden bir şey bildiğini iddia eden kimse.
5. Beşincisi: Allah'ın indirdiğinden başkasıyla hükmeden kimse.

Bunun delili Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

“Dinde zorlama yoktur. Doğruluk sapıklıktan kesin olarak ayrılmıştır.

Kim tâğutu inkâr eder ve Allah'a iman ederse,
kopmak bilmeyen sapasağlam kulpa tutunmuştur.

Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.”

(Bakara, 256)

İşte “Lâ ilâhe illallah”ın manası budur.

ŞERH

Müellif, tâğutun tarifinden sonra tâğutların başlarını açıklamaktadır. Tâğutlar yalnız bu beş türle sınırlı değildir; fakat bunlar tâğutluğun en belirgin ve temel örnekleridir.

1. İblîs: Şirkin, küfrün ve Allah'a isyanın en büyük davetçilerindendir.
2. Kendisine yapılan ibadetten razı olan: Bir kimse insanların kendisine ibadet etmesini kabul eder ve bundan razı olursa Allah'a ait bir hakkın kendisine verilmesine razı olmuş olur. Fakat kendisine ibadet edildiği hâlde bunu reddeden salih kimse bu hükme girmez.
3. Kendisine ibadete çağıran: İnsanları kendisini yüceltmeye ve kendisine ibadet etmeye çağırmak, Allah'ın kulları üzerindeki hakkına ortaklık iddiasıdır.
4. Gaybı bildiğini iddia eden: Mutlak gayb bilgisi Allah'a aittir. Allah'ın bildirmediği gaybı kendi bilgisiyle bildiğini iddia etmek, Allah'a mahsus bir özelliğe ortaklık iddiasıdır.
5. Allah'ın indirdiğinden başkasıyla hükmeden: Müellif bunu tâğutların başlarından saymıştır. Ancak belirli bir şahıs hakkında küfür hükmü vermek ayrı bir meseledir; hükmün mahiyeti, kişinin inancı ve şer'î şartlar değerlendirilmeden gelişi güzel tekfir yapılmaz.

Tevhid, tâğutu reddetmek ve Allah'a iman etmekle gerçekleşir. Bu sebeple “Lâ ilâhe illallah” hem bâtılı reddetmeyi hem de ibadeti yalnız Allah'a tahsis etmeyi içerir.

1. DELİL — BAKARA SÛRESİ

“Kim tâğutu inkâr eder
ve Allah'a iman ederse,
kopmak bilmeyen sapasağlam
kulpa tutunmuştur.”

(Bakara, 256)

2. DELİL — NAHL SÛRESİ

“Allah'a ibadet edin
ve tâğuttan kaçının.”

(Nahl, 36)

ÖZET

TÂĞUTU İNKÂR ET → ALLAH'A İMAN ET → BÂTILI REDDET
→ İBADETİ YALNIZ ALLAH'A TAHSİS ET

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

50. METİN

İSLÂM'IN BAŞI, DİREĞİ VE ZİRVESİ

METİN

Hadiste şöyle buyrulmuştur:

“İşin başı İslâm, direği namaz, zirvesi ise Allah yolunda cihaddır.”

Allah en iyi bilendir.

Allah'ın salât ve selâmı Muhammed'e, ailesine ve ashâbına olsun.

ŞERH

Müellif, Üç Esas risalesini dinin temelini özetleyen bu büyük nebevî sözle tamamlamaktadır. Hadis, İslâm'ın temelini, en büyük amelî direğini ve kullüğün yüksek mertebelerinden birini kısa ifadelerle bir araya getirmektedir.

- İşin başı İslâm'dır:** Kulun dini Allah'a tevhid ile teslim olmasıyla başlar. İslâm olmadan diğer amellerin üzerine kurulacağı sahih bir temel bulunmaz.
- Direği namazdır:** Namaz, şehadetten sonra dinin en büyük amelî rüknüdür. Direk bir yapıyı ayakta tuttuğu gibi namaz da Müslümanın dinî hayatında merkezi bir yere sahiptir.
- Zirvesi Allah yolunda cihaddır:** Hadiste cihad dinin zirvesi olarak zikredilmiştir. Şer'î cihad, kişisel öfke veya başıboş şiddet değildir; şartları ve hükümleri vahiy tarafından belirlenen bir ibadettir.

Bu üç esas, birbirini tamamlar. İslâm'sız namaz kabul olmaz; namazsız bir din ayakta kalmaz; cihadsız bir ümmet izzet bulamaz.

Risalenin bütünü tevhide döner: Rabbini bilmek, dinini delilleriyle bilmek ve Muhammed ﷺ'i bilmek; kulun hakiki kurtuluşunun yoludur.

1. DELİL — HADİS

“İşin başı İslâm,
direği namaz,
zirvesi ise Allah yolunda
cihaddır.”
(Tirmizî, 2616)

2. DELİL — ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

“Kim İslâm'dan başka
bir din ararsa,
ondan asla kabul
edilmeyecektir.”
(Âl-i İmrân, 85)

ÖZET

TEVHİD → İSLÂM → NAMAZ → RESÛLE İTTİBÂ → CİHAD
→ ÂHİRETE HAZIRLIK

ÜÇ ESAS

RİSALE BİZE 20 MADDEDE NE ÖĞRETTİ?

- 1 İlim amelden önce gelir:** Müslüman Allah'ı, Peygamberini ve İslâm dinini delilleriyle öğrenmeli; öğrendiğiyle amel etmeli, ona davet etmeli ve bu yolda sabretmelidir.
- 2 Allah bizi başıboş yaratmadı:** Bizi yarattı, rızıklandırdı ve bize bir Resûl gönderdi. Resûle itaat kurtuluş, ona karşı gelmek ise helâk sebebidir.
- 3 Allah ibadette ortak kabul etmez:** Nasıl yaratmada ve rızık vermede tek ise ibadette de yalnız O hak sahibidir. Dua, kurban, nezir, tevekkül ve diğer ibadetler yalnız Allah'a yapılır.
- 4 Tevhid, İbrahim'in hanîf dininin temelidir:** Hanîflik, şirkten yîr çevirip dini yalnız Allah'a tahsis ederek O'na kulluk etmektir.
- 5 Allah'ın kulları üzerindeki en büyük hakkı tevhiddir:** Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan yalnız O'na ibadet etmek yaratılışımızın temel gayesidir.
- 6 İbadet yalnız namaz ve oruç değildir:** Dua, korku, ümit, tevekkül, rağbet, rehbet, huşû, haşyet, inâbe, istiâne, istiâze, istiğâse, kurban ve nezir de ibadettir.
- 7 Birinci esas: Rabbini bilmektir:** Rabbimiz Allah'tır. Bizi ve bütün âlemleri nimetleriyle terbiye eden, yaratan ve rızıklandıran O'dur; ibadete hak sahibi yalnız O'dur.
- 8 Allah âyetleri ve mahlûkatıyla tanınır:** Gece, gündüz, güneş, ay, gökler, yer ve bütün yaratılmışlar Allah'ın rubûbiyetine ve kudretine dellidir.
- 9 İkinci esas: İslâm dinini delilleriyle bilmektir:** İslâm; tevhidle Allah'a teslim olmak, itaatle O'na boyun eğmek ve şirkten uzaklaşmaktır.
- 10 Dinin üç mertebesi vardır:** Bunlar İslâm, iman ve ihsandır. Her mertebenin kendine ait esasları ve rükünleri vardır.
- 11 İslâm beş rükün üzerine kurulmuştur:** Şehadet, namaz, zekât, Ramazan orucu ve gücü yetene hac İslâm'ın temel rükünleridir.
- 12 "Lâ ilâhe illallah" ret ve ispat içerir:** "Lâ ilâhe" Allah dışındaki bâtil mabudları reddeder; "illallah" ibadetin yalnız Allah'a ait olduğunu ispat eder.
- 13 Muhammed ﷺ'e şehadet sünnete ittibâyı gerektirir:** Emrettiğinde ona itaat edilir, haber verdiği tasdik edilir, yasakladığından sakınılır ve Allah'a ancak onun gösterdiği şekilde ibadet edilir.
- 14 İmanın altı rüknü vardır:** Allah'a, meleklerine, kitaplarına, resûllerine, âhiret gününe ve hayrı-şerriyle kadere iman etmek gerekir.
- 15 İhsan kulluğun en yüksek mertebesidir:** Allah'a O'nu görüyormuş gibi ibadet etmektir; sen O'nu görmesen de O'nun seni gördüğünü bilmektir.
- 16 Üçüncü esas: Peygamberimiz Muhammed ﷺ'i bilmektir:** Onun hayatını bilmekten maksat yalnız tarih öğrenmek değil; onun Allah'ın Resûlü olduğuna iman etmek, getirdiğini tasdik etmek ve ona tâbi olmaktır.
- 17 Peygamberlerin davetinin temeli tevhiddir:** Bütün resûller insanları "Allah'a ibadet edin ve tâğuttan kaçın" esasına çağırmışlardır. En büyük hayır tevhid, en büyük kötülük şirkdir.
- 18 Muhammed ﷺ bütün insanlara ve cinlere gönderilen son peygamberdir:** Ondandır peygamber yoktur. Allah onunla dini kemale erdirmiştir ve onun şeriatı kıyamete kadar geçerlidir.
- 19 Ölümünden sonra diriliş, hesap ve karşılık vardır:** İnsan başıboş değildir. Ölecek, yeniden diriltilecek, Allah'ın huzurunda hesaba çekilecek ve amellerinin karşılığını görecektir.
- 20 Tevhid, tâğutu reddetmeden tamamlanmaz:** Kul bâtil mabudları ve Allah'a karşı kulluk iddiasında bulunan tâğutları reddeder; yalnız Allah'a iman ve ibadet eder. Risalenin özü budur: TÂĞUTU REDDET → ALLAH'I TEVHİD ET → İSLÂM'A TESLİM OL → RESÛLE TÂBÎ OL → ÂHİRETE HAZIRLAN.

RİSALENİN TEK CÜMLELİK ÖZÜ

RABBİNİ BİL → DİNİNİ BİL → PEYGAMBERİNİ BİL →
ALLAH'I TEVHİD ET → ŞİRKİ REDDET → SÜNNETE TÂBÎ OL → ÂHİRETE HAZIRLAN.